ОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

48-дахи жэлээ гарана

БУРЯАД ҮНЭН

й Буряадай обкомой, Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй, Министрнүүдэй Соведэй орган

№ 105 (13421)
1971 оной майн 5, среда

Сэн 2 мүнгэн

МҮНӨӨДЭР— ХЭБЛЭЛЭЙ ҮДЭР

ССИН ФЕДЕРАЦИИН АЛАЙ ЭРШЭТЭ АЛХАМ

1971 оной нэгэдэхи кварталай гүрэнэй түсэбые РСФСР-эй промышленностиин дүүргэһэн тухай дүнгүүд

дерациин промышленно- лэмэрилэгшэд КПСС-эй е нэрэтэй солотойгоор ое социалис мүрысөө продукциин хэмжээнэй сын талаар, олонхи зүй- ла эдлэл хэрэгсэлнүү- ргалгын талаар нэгэдэ- лгаа түсэб болзорһоонь, съездын нээгдэхэ үдэр ргэһэн байгаа гэжэ Министрнүүдэй Соведэй тральна статистическэ ледээсэл дотор хэлэгдэ- нна үйлэдбэрилгын ур- ргэшэ жэлэй түрүүшын й жэшэбэл, 8,3 про- соохи дундуур үйлэдбэ- процент болоһон (энэ да пёдондоной янва- дэлмэриин нэгэ үдэрөөр Ажалай бүтээсэ 1970 ын кварталайхиһаа 7,6 нэмэ.

ностиин шухала шуха- ид продукци үйлэдбэрил- хэмжэгээ гэбэл: электро- 9 процентээр, түлэ- ленность — 6 процен- Үнгэтэ металлурги — , химическэ ба нефтехи- мышленность — 10 про- шина бүтээлгэ ба металл — 11 процентээр, ой э эд болголгын ба целлю- лай промышленность — барилгын материалнуу- ленность — 8 процен- промышленность — 6 эдеэ хоолой промышлен- процентээр, соёлой ба шэглэлтэй, ажахын хэ- бараа үйлэдбэрилгэ 10 нэмээ.

Кварталайнгаа түсэбые РСФСР-эй бүхы промышленна министерствэнүүд, бүхы автономито республиканууд, хизаарнууд ба областьнууд үлүүлэн дүүргээ.

Үнгэрэгшэ жэлэй түрүүшын кварталайхитай жэшэбэл, электрын элшэ хүсэ үйлэдбэрилгэ — 9,7 миллиард киловатт-часаар, нефть — 5 миллион тонноор, газ — 1,1 миллиард кубометрээр, нүүрһэн — 2,1 миллион тонноор, шэрэм—381 тонноор, булад 952 мянган тонноор, хара металлай прокат—558 мянган тонноор, булад соргонууд — 174 мянган тонноор (11,6 миллион метрээр), минеральна үтэгжүүлгэ—916 мянган тонноор, сернэ кислота—43,7 мянган тонноор, каустическа содо — 22,9 мянган тонноор, химическэ утаһан—5,1 мянган тонноор, автомобилиин покрышканууд — 593 мянган хэһэгээр, металл зүһэдэг станогууд — 11,2 миллион түхэригтэ, приборнууд, автомадай ба тоололгын техникын хэрэгсэлнүүд — 72 миллион түхэригтэ, нефтиин аппаратура — 3,2 мянган тонноор, автомобильнууд — 37,4 мянган хэһэгээр, хүдөө ажахын машинанууд — 16,9 миллион түхэригтэ, саарһан — 62 мянган тонноор, целлюлозо — 113 мянган тонноор, картон — 49 мянган тонноор, цемент—миллион шахуу тонноор, шифер — 69,1 миллион тухайлмал плиткээр, сонхын шэл — 1,8 миллион дүрбэлжэн метрээр нэмэһэн байна. Үнгэтэ ба шухаг металлнууд нефтехимиин ба илгагдаһан нефтиин зүйлнүүд мүн лэ ехээр үйлэдбэрилэгдэдэг болоо.

Арадай хэрэглэлэй эд товарнуудые бүтээн гаргалга иимээр нэмээ гэбэл: пумаажан бүд, нооһон ба лён бүдүүд —39 миллион дүрбэлжэн метрээр, оёмол зүйлнүүд — 187 миллион түхэригтэ, трикотаж гадар хубсаһан — 3,8 миллион хэһэгээр, малай тоһон — 6 мянган тонноор, сагаан эдеэнэй зүйлнүүд — 185 мянган тонноор, ургамалай тоһон — 46 мянган тонноор, консервэнүүд — 99 миллион баанхаар, холодильнигууд — 83 мянган хэһэгээр, радиоприёмнигууд ба радиолонууд — 168 мянган хэһэгээр, электропылесосууд — 28 мянган хэһэгээр, мебель — 39 миллион түхэригтэ нэмээ.

Промышленностиин бүхы дээрэ гол тоо, хэмжээнүүдээр түсэбөө үлүүлэн дүүргэбэшье һаань, зарим предприятинууд тогтоогдомол даалгабаринуудые дүүргэжэ шадаагүй гэжэ РСФСР-эй ЦСУ-гай мэдээсэл дотор тэмдэглэгдэнэ. Кальценированнэ содо, хартаабха хуряаха комбайн, хоол болохо загаһанай продукци үйлэдбэрилгөөр кварталай түсэб зарим тэды дутуу дүүргэгдэһэн байна.

Промышленна предприятинууд эрдэм-шэнжэлгын, проект табидаг, конструкторска эмхинүүдтэй хамта промышленна продукциин шэнэ зүйлнүүдые бии болгохо ба үйлэдбэрилхэ, бүри һайн технологи, үйлэдбэреэ ургэлжэ дээрэнь оньһожоруулха ба автомадаар зэбсэглэхэ хүдэлмэри хэжэ үргэлжэлөө.

Россин Федерациин промышленностиин хүдэлмэрилэгшэд 1971 оной нэгэдэхи кварталай түсэбые амжалтатайгаар дүүргэн, юһэдэхи табан жэлэй түрүүшын жэлэй даабаринуудые дүүргэхэ һайн нөөсэ бии болгоо гэжэ РСФСР-эй ЦСУ-гай мэдээсэл дотор онсолон тэмдэглэгдэнэ.

УЛААН-ҮДЭ. Нарин сэмбын фабрика. Наран дулаахан элшээ эльгээжэ, сэдьхэл зүрхэндэ баяр асаран, үүлэгүй сэнхир тэнгэрээр эрьелдэн ябана. Эгээл нэгэ иимэ үдэр Улаан-Үдын нарин сэмбын фабрикын хүдэлмэришэд нооһо нэхэлгын цех тээшэ һубарилдажа эхилээ һэн. Сугларагшадай шарайда ямаршьеб даа баяр баясхалангай тэмдэг мэдэрэгдэнэ. Энэньшье гайхалгүй. Юуб гэхэдэ, тэдэнэр өөрынгөө эрхим бэрхэ хүбүүд, басагадые депутадта кандидадуудаар дэбжүүлхэнь ха юм. Суглаанда хабаадагшадай дундаһаа эгээн түрүүлжэ, сог заляар ялалзаһан нюдэтэй, үндэр тэгшэ бэетэй залуухан басаган үгэ абаба, Энэмнай хадаа тус фабрикын комсомольско организациин секретарь нүхэр Максимова үгэ абаба гээшэ.

— Манай фабрикын хүдэлмэришэдэй зүгһөө КПСС-эй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүн, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ Косыгин Алексей Николаевичые Октябрьска һунгуулиин 796-дахи округһоо РСФСР-эй Верховно Соведтэ һунгагдаха депутадта кандидадаар дэбжүүлхэ дурадхал оруулха байнаб, — гэхэдэнь сугларагшад нэрьемэ альга ташалгаар угтаба. Удаань аппаратна цехэй мастер Илья Семенович Орлов үгэ абажа, нүхэр Максимовагай дурадхал бүрин дэмжэжэ байһанаа мэдүүлээд, һунгалта болотор амжалтаяа улам арьбадхаха уялга абаа.

ФЗО-гой директор Иннокентий Андреевич Тропниковой Октябрьска һунгуулиин 796-дахи округһоо РСФСР-эй Верховно Соведтэ һунгагдаха депутадта кандидадаар Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ Бато Семенович Семеновые дэбжүүлхэ тухай дурадхал оруулхадань, цех соо альга ташалган удаан замхабагүй.

— Бато Семенович Семенов Баргажанай аймагта таряашанай бүлэдэ түрөөд, эдир залуу наһанһаа хойшо ниитын хэрэгтэ эдэбхитэйгээр хабаадалсаһан, ВЛКСМ-эй Буряадай обкомой нэгэдэхи секретаряар хүдэлһэн, удаань партийна хэдэн харюусалгатай хүтэлбэрилгы тушаалда һунгагдажа, хэзээдэшье дааһан уялгаяа үнэн сэхээр дүүргэдэг байһан, — гэжэ нүхэр Тропников мэдүүлээ.

Һүүлээрнь коммунис ажалай ударник, үнинэй сэмбэ нэхэгшэ Евгения Савельева үгэ абаа.

— Эрхим хүндэтэ хүбүүдтээ үндэр этигэл найдал үзүүлжэ, РСФСР-эй Верховно Соведэй депутадаар дэбжүүлжэ байһандаа бидэнэр сэгнэшэгүй баяртай байнабди. Дэбжүүлэгдэһэн нүхэдые би өөрынгөө зүгһөө бүрин дэмжээд, халаанайнгаа даабарие холо үлүүлэн дүүргэжэ байха социалис уялга абаха байнам, — гэжэ нүхэр Савельева мэдүүлбэ.

Суглаанда хабаадагшад РСФСР-эй Верховно Соведэй депутадта кандидадуудаар Алексей Николаевич **Косыгин**, Бато Семенович **Семенов** гэгшэдые нэгэн дуугаар дэбжүүлһэн тогтоол абаа.

Ц. ХАМАЕВ,
манай корр.

◆

ИВАЛГА. Октябрьска һунгуулиин 796-дахи округһоо РСФСР-эй Верховно Соведтэ һунгагдаха депутадта кандидадуудые дэбжүүлхэ ехэ хүндэтэ эрхэ Ивалгын туршалга-үйлэдбэриин ажахын, Буряадай хүдөө ажахын туршалгын станциин коллективүүдтэ олгогдобо.

Ивалга тосхоной культурын байшан дотор хүн зон дүүрэн. Һунгалтын урда тээхи һунгагшадай суглаае станциин директор К. Л. Барьядаев нээбэ. Коллективүүдэй дунда хүндэтэй, суутай болоһон хүнүүд суглаанай президиумдэ һунгагдажа, хэлсэхэ асуудалшье баталагдаба.

Нэн түрүүлэн туршалгын станциин мал ажалай таһагые даагша, хүдөө ажахын эрдэмэй кандидат И. И. Соколов үгэ абана. Россин Федерациин Верховно Соведэй депутадта өөһэдынгөө нэрэһээ кандидадуудые дэбжүүлхэ ехэ этигэл найдабари ивалгынхидта үзүүлһэндэнь баясхалан хүргөөд, Октябрьска һунгуулиин 796-дахи округһоо РСФСР-эй Верховно Соведтэ һунгагдаха депутадта кандидадаар Коммунис партиин, Совет гүрэнэй элитэ ехэ ажал ябуулагша, КПСС-эй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүн, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ Алексей Николаевич Косыгинние дэбжүүлнэб гэһэн дурадхал тэрэ оруулба.

Энэ дурадхал нэрьемэ альга ташалгаар угтагдажа, бүгэдөөрэн нэгэ хүн шэнгеэр дэмжэжэ байһаниинь элирхэйлэгдэбэ. Нүхэр Соколовой һүүлээр үгэ хэлэһэн ажахын ахалагша экономист М. А. Астраханцев, барилгын бригадын бригадир А. С. Захаров болон бусад бултанай сэдьхэжэ һууһан гүн бодолые халуун үгөөрөө элирхэйлбэд.

Ажахын гурбадахи отделениин агроном Б. Д. Цыдыповтэ үгэ үгтэнэ. Россин Федерациин Верховно Соведэй депутадта кандидадуудые дэбжүүлхэ зол хубитай байһандаа урмашан, ажахынгаа бүхы коллективэй, станциин эрдэмтэдэй олонхиин һанал мэдүүлэн, РСФСР-эй Верховно Соведтэ Октябрьска һунгуулиин 796-дахи округһоо һунгагдаха депутадта кандидадаар Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ, КПСС-эй обкомой бюрогой гэшүүн, республикын хүтэлбэрилхы ахамад ажал ябуулагшадай нэгэн Бато Семенович Семёновые дэбжүүлхые дурадхаба, минии энэ үгые та нүхэдэй дэмжэхэ байһанда гүнзэгыгөөр этигэнэб гэбэ.

Тиихэ зуура дурадхал оруулагша дэбжүүлһэн кандидадайнгаа ниитын ажал ябуулгын, ажалай намтар хөөрэжэ үгэбэ. Колхозой юрын гэшүүнһээ республикын дээдэ тушаалтадай зэргэдэ гаратараа дэбжэһэн, партиин хэрэгтэ үнэн сэхэ хүн гээшэ. Тэрэ олон жэлдэ комсомольско болон партийна хүтэлбэрилхы хүдэлмэри даажа ябаа. Ямаршье тушаалда ябахадаа, хаанашье эльгээхэдэнь, Бато Семенович партиин этигэл найдабари арюун сэбэрээр харюулжа байһан.

— 1971 оной июниин 13-да зарлагдаһан һунгалтын үдэр бултадаа нэгэ хүн шэнги ерэжэ, РСФСР-эй Верховно Соведэй депутадта дэбжүүлэгдэһэн кандидат Бато Семенович Семеновой түлөө дуугаа үгэхыетнай ажахынгаа бүхы ажалшад болон станциин эрдэмтэ хүдэлмэрилэгшэдые би уринаб. Мүнөөшье урданайхи шэнгеэр арадайнгаа этигэл найдабарие үнэн сэхээр тэрэнэй харюулха байһандань этигэнэб, — гэжэ нүхэр Цыдыпов үгынгөө эсэстэ мэдүүлбэ.

Удаань үгэ абаһан хүдөө ажахын туршалгын станциин эрдэмтэ хүдэлмэрилэгшэ Г. П. Калмыков, ажахын хоёрдохи отделениин ветврач Г. И. Казанцев, ажахын профсоюзай рабочкомой түрүүлэгшэ М. Д. Круглов болон бусад нүхэр Цыдыповэй оруулһан дурадхал халуунаар дэмжэбэ. Гүрэн түрын дээдэ органдо һунгагдаха найдабаритай партиин, совет арадай үнэн сэхэ хүбүүн мүн гэжэ элирхэйлбэ.

Октябрьска һунгуулиин 796-дахи округһоо РСФСР-эй Верховно Соведтэ һунгагдаха депутадта кандидадаар Алексей Николаевич **Косыгинние,** Бато Семенович **Семеновые** дэбжүүлхэ гэһэн тогтоол һунгалтын бэлэдхэлдэ зорюулһан Ивалгын туршалга-үйлэдбэриин ажахын ба Буряадай хүдөө ажахын туршалгын станциин хүдэлмэришэдэй, алба хаагшадай хамтын суглаан нэгэн дуугаар баталан абаа.

А. НАГАСЛАЕВ,
«Коммунизмын туяа» газетын редакторай орлогшо.

ПАРТИ БА АРАДАЙ БАТА НЭГЭДЭЛ

Германиин Социалис нэгэдэмэл партиин Түрүүлэгшэ нүхэр Вальтер УЛЬБРИХТДА

нүхэр Ульбрихт!

Социалис нэгэдэмэл рүүлэгшын тушаалда айтнай дашарамдуу- КПСС-эй ЦК-гай По- гшүүдэй ба гэшүүдтэ ай, секретарьнарай, Центральна Комитедэй дэй үмэнэһөө, тэрэшэ- э нэрэһээ үнэн зүрхэ- лта хүргэнэб.

ЦК-е олон жэлэй тур- лжо байхадаа, Маркс, нинэй агууехэ суртал Немецэй газар дээрэ түлөө, ГДР-тэ социа- ахын, манай партинуу- нуудай хоорондын аха эбдэршэгүй хани бари- улхын түлөө тэмсэлдэ хубитаяа ехээр оруулһыетнай һайн мэдэнэбди, үндэрөөр сэгнэнэбди.

Үнэн ленинец, коммунист-интернационалист, совет арадай эрхим хани, Та партиин Түрүүлэгшын үндэр дээдэ тушаалда байхадаа, СЕПГ-гэй ЦК-гай Политбюрогой коллектив дотор хүдэлмэрилхэдөө, манай хамтын агууехэ, илагдашагүй хэрэгэй — коммунизмын илан мандалгын аша туһада эрдэм бэлигээ, баян дүй дүршэлөө саашадаашье зорюулха байхат гэжэ шууд этигэнэбди.

Арюун һайхан ажал ябуулгадаа амжалта туйлахыетнай, элүүр энхэ, зол жаргалтай ябахыетнай манай хүндэтэ хани ба соратник, Танда үнэн зүрхэнһөө хүсэнэбди.

Коммунис амаршалга хүргэгшэ.

Л. БРЕЖНЕВ,
Советскэ Союзай Коммунис партиин Центральна Комитедэй Генеральна секретарь.

Москва. 1971 оной майн 3.

Германиин Социалис нэгэдэмэл партиин Центральна Комитедэй Нэгэдэхи секретарь нүхэр Эрих ХОНЕККЕРТЭ

нүхэр Хонеккер!

Социалис нэгэдэмэл Центральна Комитедэй секретаряар һунгагда- дашарамдуулан, Та- кэ Союзай Коммунис Центральна Комитет ха- маршална.

залууһаа немец хүдэл- гиин аша туһада шэн р алба хэһэн байнат. империализмда эсэргүү ехэ, шэрүүн һургуули шизмһаа немец арадай энэй һүүлээр, комму- ельмановцуудай алдар- шалнуудые үргэлжэлүү- дэй газар дээрэ шэнэ вохёон байгуулагшадай зэргэдэ жагсаат. Герма- мэришэнэй хүдэлөөнэй эжэ ажал ябуулагшадай н. В. Ульбрихтын хү- ро ябажа, социально-эко- үндэһэн хубилалтануу- улхын түлөө эдэбхитэй- һэн, мүнөө ГДР-тэ хүг- ас социалис общество н хэрэгтэ бүхы хүсэ шадалаа, эршэ зоригоо зорюулжа байнат. СЕПГ КПСС хоёрой хоорондын, ГДР-эй болон СССР-эй арадуудай хоорондын аха дүүгэй хани барисаае, харилсаа холбоое бэхижүүлгын хэрэгтэ оруулһан ехэ хубитынгаа түлөө Советскэ Союзай ба ГДР-эй коммунистнуудай үндэр сэгнэлтэдэ хүртөөт.

Танние, нүхэр Хонеккер, СЕПГ-гэй ЦК-гай Нэгэдэхи секретарь, харин нүхэр Вальтер Ульбрихтые партиин Түрүүлэгшэ болгожо һунгаха тухай СЕПГ-гэй ЦК-гай пленумэй шиидхэбэрие уг залгамжалга тухай, партийна хамтын хүтэлбэри тухай ленинскэ шухала гол ёһые бодото дээрэнь бэелүүлгэ мүн гэжэ, ГДР-тэ социализмын хүгжэлтэтэ ниитын ёһо гурим байгуулха, социалис гүрэнүүдэй аха дүүгэй хани нэгэдэлэй таһаршагүй һалбаринь болгон республикаяа бүхы талаарнь бэхижүүлхэ, бата бэхи эб найрамдал хангаха, Европын аюулгүй байдал бэхижүүлхэ сэхэ шууд хараа бодол баримталан дабшаха гэһэн ГДР-эй коммунистнуудай, бүхы ажалшадай эрид шиидхэбэриин эшэ нүхэсэл мүн гэжэ совет коммунистнууд сэгнэнэ.

Энэ марксистско-ленинскэ хараа бодол бэелүүлхэ хэрэгтээ саашадаа амжалта туйлахыетнай Танда, хүндэтэ нүхэр Хонеккер, СЕПГ-гэй Центральна Комитедтэ, ГДР-эй бүхы коммунистнуудта хүсэнэбди.

КПСС СЕПГ хоёрой хоорондын нэгэдэл, аха дүүгэй харилсаа холбоон, СССР-эй болон ГДР-эй арадуудай хоорондын эбдэршэгүй хани барисаан болон холбооной бата нэгэдэл улам хүгжэг, бэхижэг лэ!

Л. БРЕЖНЕВ,
Советскэ Союзай Коммунис партиин Центральна Комитедэй Генеральна секретарь.

Москва. 1971 оной майн 3.

СЕПГ-гэй ЦК-гай пленум

Н. (ТАСС). Германиин Социалис партиин Центральна Комитедэй айн 3-да эндэ болоо.

тухай коммюнике дотор иигэжэ нэ. Нүхэр Вальтер Ульбрихт заседа- эдүүлгэ бариһан байна. Тиихэдээ атай, болоһон дээрэһээнь СЕПГ-гэй гэдэхи секретариин уялгануудһаа гуйжа ЦК-да хандаба.

льна Комитет В. Ульбрихтын мэ- нгэн дуугаар һайшаагаад, Политбю- дхалаар тэрэнэй гуйлтые хангаха гэзэ. Габьяануудыень мэдэрэлгын олгон, нүхэр Вальтер Ульбрихтые Түрүүлэгшээр һунгаа, мүн ГДР-эй оведэй Түрүүлэгшын тушаал даажа н байна.

льна Комитет нүхэр Эрих Хонекке- П-гэй ЦК-гай Нэгэдэхи секретарь бол- эн дуугаар һунгаба.

ннке дотор саашадаа иигэжэ хэлэг- Ульбрихтын нэрэ дээрэ Политбюрогой үмэнэһөө эльгээгдэхэ бэшэгые В. Штоф уншан соносхоо. ЦК-е толгойлжо олон жэлдэ хүдэлмэрилһэнэйнь түлөө тэрээндэ Центральна Комитет үнэн зүрхэнэй баяр баясхалан хүргэнэ, партиин Түрүүлэгшын тушаал даажа Политбюродо хүдэлмэрилхэдөө, ГДР-эй Гүрэнэй Соведэй Түрүүлэгшэ байхадаа, үшөө олон жэлдэ элүүр энхэ, һайнаар хүдэлмэрилжэ ябахыень хүсэнэ. Нэгэдэхи секретарь нүхэр Э. Хонеккерэй хүтэлбэри доро ябажа, марксизм-ленинизмын суртал бодолдо үнэн байжа, Советскэ Союзай Коммунис партитай, уласхоорондын бүхы коммунис хүдэлөөнтэй бата холбоо барисаатай байжа, ниитын социалис байгуулалта бэелүүлхэ агууехэ хэрэгээ амжалтатайгаар үргэлжэлүүлхын тула нэгэдэмэл, хамтын оролдолго хүсэлэлгэ гаргахабди гэжэ Центральна Комитет нүхэр Ульбрихтые найдуулба. Энэ бэшэгые Центральна Комитет нэгэн дуугаар баталан абаа. ЦК-гай нэгэдэхи секретаряар һунгаһанайнь түлөө, этигэл найдабари үзүүлһэнэйнь түлөө нүхэр Э. Хонеккер баясхалан хүргэбэ.

Центральна Комитет СЕПГ-гэй VIII съездын зүблэхэ зүйлые баталаа.

КПСС-эй VIII съезд тухай СЕПГ-гэй ЦК-гай делегациин элидхэлые, мүн КПСС-эй XXIV съездын дүнгүүд тухай Политбюрогойнгоо байгша оной апрелиин 15-да гаргаһан шиидхэбэрие СЕПГ-гэй ЦК баталба. Тэрээн доторнь иигэжэ хэлэгдэнэ: КПСС-эй съездын документнүүдые тарааха ба гүнзэгыгөөр шудалхыень бүхы партие, ГДР-эй хүдэлмэришэдые, кооперативна таряашадые, интеллигенциие, бүхы ажалшадые уряалнабди.

1971—1975 онуудта ГДР-эй арадай ажахые хүгжөөхэ табан жэлэй түсэбэй Директивэнүүдэй проект тушаа нүхэр В. Штоф пленум дээрэ үгэ хэлээ. Пленум энэ асуудалаар шиидхэбэри баталан абаба. Директивэнүүдэй проект тунхаглагдаха, бүхы партийна организацинуудта, ажалшадай суглаанууд дээрэ зүбшэн хэлсэгдэхэ байна.

СССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ПРЕЗИДИУМДЭ

АЖАЛАЙ ТҮРҮҮШҮҮЛДЭ— АЛДАР СОЛО!

Хүдөө ажахын үйлэдбэрие хүгжөөлгэдэ, мүн наймадахи табан жэлэй турша соо гүрэндэ газар тарялангай ба мал ажалай продукци худалдаха түсэб дүүргэлгэдэ амжалтатай байһанайнь түлөө Буряадай АССР-эй хүдөө ажахын бүлэг түрүүшүүл СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй 1971 оной апрелиин 8-най Указаар СССР-эй орден болон медальнуудаар шагнагдаһан байна.

Тэрэ тоодо **ЛЕНИНЭЙ ОРДЕНООР: Агафонов** Иван Романович —Хяагтын аймагай «Родина» колхозой түрүүлэгшэ, **Албашеев** Константин Андаевич—Яруунын совхозой директор, **Аюшеев** Очир Бадмаевич—Бэшүүрэй аймагай «Дружба» колхозой механизатор, **Аюшеева** Аграфена Аюшеевна—Хориин аймагай Дэдэ-Тайлсын совхозой һаалишан, **Бадмаев** Егнин Цыбикович Улаан-Үдын аймагай Ивалгын туршалга-үйлэдбэрилгын ажахын ахалагша хонишон, **Бадмаева** Цыбикжап Аюшеевна—Баргажанай аймагай Гааргын совхозой ахалагша хонишон, **Банзаракцаева** Бутыт Гармажаповна—Сэлэнгын аймагай Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой ахалагша хонишон, **Воронин** Георгий Михайлович — Кабанскын совхозой отделениие эрхилэгшэ, **Гергенов** Лопсон-Нима Дамбневич—Түнхэнэй аймагай Саянай совхозой тракторист, **Гомбоев** Николай Чойдорович — Зэдын аймагай «Коммунизм» колхозой ахалагша хонишон, **Дашеева** Сурма Дашеевна—Захааминай аймагай XXII партсъездын нэрэмжэтэ колхозой һаалишан, **Доржиев** Дашицырен Доржиевич—Мухар-Шэбэрэй аймагай «Одон» совхозой ахалагша хонишон, **Ефимов** Федор Ермилович—Бэшүүрэй аймагай Дзержинскиин нэрэмжэтэ совхозой директор, **Максимов** Логей Андриянович—Түнхэнэй аймагай «Сибиряк» колхозой түрүүлэгшэ, **Мельников** Николай Акимович—Сэлэнгын совхозой директор, **Миронов** Степан Романович Мухар-Шэбэрэй аймагай «Загаснкий» колхозой бригадир, **Молокова** Нина Никитична—Прибайкалиин аймагай «Заветы Ильича» колхозой һаалишан, **Мункуев** Самбу Содномович—Зэдын аймагай Борьёогой совхозой бригадир, **Найданова** Мидагма Раднаевна—Хяагтын аймагай Алтайн совхозой һаалишан, **Никонова** Мария Петровна —Кабанскын аймагай Байгалай совхозой бригадир, **Оскорбина** Александра Ивановна—Кабанскын аймагай «Шергинский» совхозой гахайшан, **Плотников** Александр Иванович—Улаан-Үдын аймагай Ивалгын туршалга-үйлэдбэриин ажахын директор, **Попков** Мефодий Григорьевич—Загарайн аймагай Шэнэ-Бэрээнэй механическа заводой директор, **Сазонова** Крестинья Григорьевна—Улаан-Үдын аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой ахалагша шубуушан, **Сангаднева** Ольга Энхеевна—Баргажанай аймагай Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой ахалагша хонишон, **Седых** Любовь Николаевна—Улаан-Үдын аймагай «Байкал» гэжэ племхозой һаалишан, **Сидоров** Дмитрий Евдокимович — Бэшүүрэй аймагай «Победа» колхозой ахалагша хонишон, **Титов** Василий Иннокентьевич—КПСС-эй Кабанскын райкомой нэгэдэхи секретарь, **Харжеева** Елизавета Баяндаевна—Кабанскын аймагай Ойморой совхозой фермые даагша, **Цыбенова** Дулма Чимитовна—Яруунын аймагай «Коммунизм» колхозой ахалагша хонишон, **Цыдыпов** Гомбо Гармаевич — Захааминай аймагай «Победа» колхозой түрүүлэгшэ, **Цыретарова** Сурун Жимбеевна—Зэдын аймагай «Коммунизм» колхозой хонишон, **Щербаков** Николай Николаевич— Зэдын аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой түрүүлэгшэ.

ОКТЯБРИИН РЕВОЛЮЦИИН ОРДЕНООР: Баданов Дондок Батуевич—Загарайн аймагай XXI партсъездын нэрэмжэтэ колхозой түрүүлэгшэ, **Бадмаев** Ринчин Сангадиевич—Сэлэнгын аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой түрүүлэгшэ, **Бадмаев** Цыдып Дылгырович— Яруунын совхозой ахалагша хонишон, **Бадмаева** Лидия Нимаевна —Сэлэнгын аймагай Тельманэй нэрэмжэтэ колхозой һаалишан, **Балданова** Дулмажап Самбуевна —Зэдын аймагай Доржи Банзаровай нэрэмжэтэ колхозой һаалишан, **Бандеев** Ринчин Лобанович— Захааминай аймагай Баян-Голой совхозой директор, **Барышникова** Мария Михайловна — Мухар-Шэбэрэй аймагай «Коммунизм» колхозой һаалишан, **Батуев** Даши-Дондоп Батуевич—Хяагтын аймагай «Пограничный» совхозой механизатор, **Болонев** Денис Прокопьевич—Улаан-Үдын аймагай «Маяк» колхозой түрүүлэгшэ, **Варфоломеева** Агния Феоктистовна—Мухар-Шэбэрэй аймагай «Родина» колхозой трактористка, **Дорофеев** Николай Николаевич— Улаан-Үдын аймагай Сотниковско шубуунай фабрикын директор, **Жамьянова** Буда-Ханда Дараевна— Хэжэнгын совхозой бригадир, **Жигжитова** Бальжима Жигжитовна—Мухар-Шэбэрэй аймагай Суулгын совхозой тугалшан, **Залуцкий** Сергей Алексеевич — Кабанскын аймагай Байгалай совхозой отделениие эрхилэгшэ, **Ильков** Данил Васильевич—Хяагтын аймагай Хираанай-Адагай ажалшадай депутадуудай сельскэ Соведэй гүйсэдкомой түрүүлэгшэ, **Иринчеев** Николай Будеевич—КПСС-эй Улаан-Үдын райкомой нэгэдэхи секретарь, **Карпов** Владимир Иванович—Кабанскын аймагай «Щергинский» совхозой директор, **Козлов** Семен Лазаревич—Яруунын аймагай «Юбилейный» совхозой директор, **Малзуров** Дагба Онгорович—Түнхэнэй аймагай «Восточные Саяны» колхозой механизатор, **Милютин** Федор Моисеевич —Улаан-Үдын аймагай «Маяк» колхозой тракторист, **Моксонов** Лаврентий Заяханович—Кабанскын аймагай «Щергинский» совхозой комбайнер, **Мордонова** Екатерина Васильевна—Баунтын аймагай «Заветы Ленина» колхозой бригадир, **Намжилов** Шоён Найданович—Хэжэнгын совхозой ахалагша хонишон, **Очиров** Данзан Будажапович — Хяагтын аймагай Ехэ-Нугын совхозой парткомой секретарь, **Очиров** Ринчинжап Цыдемпилович—Захааминай аймагай «Красный Октябрь» колхозой луговод, **Преловская** Ирина Семеновна—Бэшүүрэй совхозой ахалагша хонишон, **Полхонов** Сергей Лопсонович—Түнхэнэй аймагай «Восточные Саяны» колхозой түрүүлэгшэ, **Потепалов** Александр Романович—КПСС-эй Зэдын райкомой нэгэдэхи секретарь, **Ракшаев** Доржо Базарович—Хориин аймагай Хүрбын совхозой луговод, **Сантадиев** Ламажап Кынзелеевич —Баргажанай аймагай XXII партсъездын нэрэмжэтэ колхозой ахалагша хонишон, **Серебренников** Василий Давыдович—Түнхэнэй аймагай хүдөө ажахын управлениин начальник, **Сидинкина** Августа Михайловна—Зэдын аймагай «Заречный» совхозой бригадир, **Соковиков** Александр Николаевич—Хяагтын аймагай Ранжуровай нэрэмжэтэ колхозой түрүүлэгшэ, **Трифонов** Петр Васильевич—Улаан-Үдын аймагай «Искра» колхозой тракторист, **Тубаев** Балдан Шарапович—Сэлэнгын аймагай Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой фермые даагша, **Улзытуева** Цырен-Дулма Гомбоевна—Мухар-Шэбэрэй аймагай «Авангард» совхозой һаалишан, **Хлызов** Иван Терентьевич— Бэшүүрэй аймагай Дзержинскиин нэрэмжэтэ совхозой парткомой секретарь, **Хмелев** Алексей Иванович—Кабанскын совхозой директор, **Цыденжапов** Доржи Цыбикович—Бэшүүрэй аймагай Бодонгуудай совхозой директор, **Цыремпилова** Гомбо-Сурун Гончиковна —Зэдын аймагай «Коммунизм» колхозой хонишон, **Цыренов** Лыгден Цыренович — Мухар-Шэбэрэй аймагай Суулгын совхозой директор, **Черкасов** Иван Львович—Зэдын аймагай Ториин совхозой тракторист, **Шатов** Александр Алексеевич—Прибайкалиин аймагай — Прибайкалец» колхозой түрүүлэгшэ.

Ажалай Улаан Тугай орденоор хамтадаа 191 хүн, **«Хүндэлэлэй тэмдэг» орденоор** 232 хүн, **«Шэн габьяата ажалай түлөө» медаляар** 112 хүн, **«Ажалдаа шалгарһанай түлөө» медаляар** 160 хүн шагнагдаһан байна.

КПСС-эй XXIV СЪЕЗДЫН ШИИДХЭБЭРИ БЭЕЛҮҮЛХЫН ТҮЛӨӨ

СЭДЬХЭЛ ХАНАНГЯАР ЗҮБШЭНЭ

ТҮНХЭН

Аймагай партийна эдэбхитэдэй суглаан болоно, тэндэ «КПСС-эй XXIV съездын дүнгүүд ба аймагай партийна организациин бэелүүлхэ зорилгонууд тухай» асуудал зүбшэн хэлсэгдэбэ. Тус асуудалаар КПСС-эй XXIV съездын делегат, республикын Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ Н. Б. Пивоваров элидхэл хээ. Үнгэрһэн табан жэлэй туршада Эхэ ороной арадай ажахын ба соёл культурын али зэргэ хүгжэһэн тушаа элидхэлшэ дэлгэрэнгыгээр тогтоод, удаань КПСС-эй XXIV съездын Директивэнүүд дотор хараалагдаһан ехэ зорилгонуудые тайлбарилан харуулаа, аймагай партийна организациин бэелүүлхэ түсэб тухай мүн тогтоо.

— Аймагай ажалшад үнгэрһэн табан жэлэй туршада яһала һайн амжалтатай. Съездын хүндэлэлдэ абаһан дээшэлүүлэгдэһэн социалис уялгаяашье бэелүүлжэ шадаа. Гүрэндэ хүдөө ажахын продуктнуудые худалдаха табан жэлэй түсэб дүүргэгдөө. Хараалһанһаа гадуур гүрэндэ һүн — 21,8 процент, ноолон — 21,3 процент, мяхан — 4,4 процент үлүү тушаагдаа. Шэнэ табан жэл соо үйлэдбэриин ашаг үрэ бүри дээшэлүүлхын тула газар ажалаа һайнаар ашаглалгада, агрохимиин туйлалтануд болон газар таряалан эрхилэлтын түрүү дүй дүршэл үргэнөөр нэбтэрүүлгэдэ, малай үүлтэр һайжаруулгада гол анхаралаа хандуулха шухала. Малда үбһэ тэжээл бардамаар бэлэдхэхэ гээшэ гол зорилгонуудай нэгэн гэжэ тоолохо ёһотойбди. Тиихэ зуураа, социалис мүрысөө үргэнөөр дэлгэрүүлхэ, алмалта арьбалалтын түлөө шанга тэмсэл ябуулха хэрэгтэй,— гээд элидхэлшэ хэлээ.

Элидхэл тушаа үгэ хэлэлгэдэ Туранай совхозой директор **А. А. Сымбелов**, Толтойн дунда һургуулиин багша **С. Д. Сотникова**, Саянай совхозой комсомолой комитедэй секретарь **В. С. Гыргеев**, «Сибиряк» колхозой түрүүлэгшэ **Л. А. Максимов**, аймсоведэй гүйсэдкомой түрүүлэгшэ **Д. Б. Рыбдылов** гэгшэд хабаадаа.

КПСС-эй XXIV съездын шиидхэбэринүүд дотор табигдаһан зорилгонуудые сэдьхэлдээ тон дүтөөр хадуун абажа, үнэн зүрхэнһөө һайшаажа байһанаа, тэдэниие бэелүүлхын түлөө бүгэдэ ниитын тэмсэлдэ эдэбхитэйгээр оролсохо байһанаа, бүхы арга боломжонуудаа, доторойнгоо нөөсэнүүдые гүйсэд дүүрэн элсүүлхэ байһанаа элирхэйлээ.

Зүбшэн хэлсэһэн асуудалаараа партийна эдэбхитэдэй суглаан дэлгэрэнгы шиидхэбэри баталан абаа.

Ш. БАЙМИНОВ,
манай корр.

МУХАР-ШЭБЭР

Түрэл Коммунис партиингаа XXIV съездын дүнгүүдые зүбшэн хэлсэжэ, аймагайнгаа партийна организациин саашадаа бэелүүлхэ зорилгонуудые хараалхаар партийна эдэбхитэдэй суглаан эндэ һаяхан болоно үнгэрөө. Энэ суглаан дээрэ КПСС-эй XXIV съездын делегат, партиин обкомой бюрогой гэшүүн, Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ **Б. С. Семёнов** элидхэл хэбэ.

Коммунис партиин, совет арадай болон уласхоорондын ажабайдалда аргагүй ехэ удха шанартайгаар үнгэрһэн КПСС-эй XXIV съездын хүдэлмэри тухай элидхэлшэ хөөрөө. Совет гүрэнэйнгөө арадай ажахые саашадань хурдан түргэнөөр хүгжөөхэ талаар партиин табиһан гол зорилгонууд тухай дэлгэрэнгыгээр тогтохо зуураа, съездын баталан абаһан бүхы шиидхэбэри хадаа арад зонойнмай материальна, культурна ажануудалые һайжаруулха хэрэгтэ зорюулагдана гэжэ элидхэлшэ тэмдэглээ. Мүн тэрэшэлэн партиин хараалһан түсэбые болзор соонь нэрэтэй солотойгоор дүүргэхын тула аймагай ажалшадай үмэнэ табигдаһан зорилгонууд тухай хэлэгдээ.

Элидхэлэй һүүлээр «Искра» колхозой түрүүлэгшэ Социалис Ажалай Герой **Е. В. Иванов** үгэ абаба.

— Манай колхозой ажалшад түрэл партиингаа XXIV съездын хүдэлмэриие ехэ анхаралтайгаар адаглажа байгаа. Тиимэһээ съезд дээрэ баталагдаһан документнүүдые ехэ урма зоригтойгоор хүлеэн абаһан байна. Колхознай үнгэрэгшэ табан жэлэй түсэбые үлүүлэн дүүргээ һэн. Ажахымнай материально-техническэ үндэһэ һуурнь жэл ерэхэ бүри бэхижэнэ. Мүнөө манай колхоз 60 трактор, 27 комбайн, 30 автомашина болон хүдөө ажахын бусад олон машинануудтай болонхой. Бүхыдөө 20000 шахуу гектар газартайбди. Тэрэнэймнай хахадынь таряалан юм. Шэнэ табан жэлдэ ажахыгаа улам хүгжөөхэ, ажалшадайнгаа байдал саашадань бүри һайжаруулха түсэб табяад байнабди. Тэрэнэй ёһоор 1970 онойхитой сасуулбал, 1975 ондо 5 мянган центнерээр ехэ мяха гүрэндөө тушааха, үнеэн бүриһөө 500 килограммаар үлүү ехээр һү һаадаг, гектар бүриһөө 5 центнерээр ехэ таряа хуряадаг болохобди. Мүн тосхоноо болбосон түхэлтэй болгохо түсэб баталаад, барилга эхилжэ байнабди. Табан жэл соо колхозоймнай түб Хонхоло тосхондо хүүгэдэй комбинат, 600 һурагшадай һураха шэнэ һургуули, малай хэдэн байра гэхэ мэтэ барилга бодохо юм. Эдэ бүхы хэрэгые колхозоймнай коммунистнууд болон ажалай түрүүшүүл ударидана.

— Түрэл партиимнай ээлжээтэ XXIV съезд манай совхозой ажалшадай урма зориг, хүсэл эрмэлзэлые улам эршэдхээ, — гэжэ Суулгын совхозой директор **Н. Ц. Нимаев** үгэеэ эхилбэ. — Совхознай наймадахи табан жэлэй түсэбые үлүүлэн дүүргээ һэн. КПСС-эй XXIV съездын хүндэлэлдэ дэлгэрһэн социалис мүрысөөндэ илангаяа манай малшад шалгараа. Түрүү хонишод Батодалай Цыбикжапов, Балдан Батуев, Гончик Цыбикжапов гэгшэд съездын нээгдэхэ үдэртэ зорюулан абаһан дээшэлүүлэгдэһэн уялгаяа бэелүүлээ. Хонид үшөөл түрэжэ байһаар. Май һарада үшөө 1500 хурьга абахаар хараалнабди.

Энээнэй удаа үгэ хэлэһэн «Авангард» совхозой Алташын адагай үүлтэртэ малай фермын һаалишан **Ц-Д. Улзытуева** үүлтэр һайнтай мал олоор үсхэбэрилдэг болохо хэрэгтэ аймагай зооветмэргэжэлтэд һанаалаа үшөөл хүсэд табинагүй гэбэ. Аймаг соогоо үүлтэртэ малай гансахан лэ фермэ байгаашье һаа, тэрэнэй байрэ байдалынь, бэлшээринь ехэ муу гэжэ шүүмжэлбэ. Тиихэдээ Хёлго мүрэнэй эрье зубшаһан шугы бургааһа сэбэрлэжэ, һайжаруулагдаһан бэлшээри болгобол таарамжатай гэжэ тэмдэглээ.

Мухар-Шэбэрэй дунда һургуулиин директор **Н. И. Червинская** мүн лэ анхарал хандуулмаар дурадхал оруулаа. Ажахы бүхэндэ эмхидхэгдэдэг механизаторнуудай һуралсалые һургуулинуудта даалгаха хэрэгтэй гэжэ тэмдэглээ.

Б. ЖАМБАЛОВ,
манай корр.

НЮТАГЖАН ҺУУРИЖАНА

Сэлэнгын аймагай Карл Марксын нэрэмжэтэ колхоздо республикымнай бусад олон ажахынуудайхидал адли Татарһаа нүүжэ ерэһэн хэдэн арбаад айл ажаһуудаг юм. Тэдэнэрэй заримаанинь Эсэгэ ороноо хамгаалгын дайшаи урда тээ иишэ нүүжэ ерэһэн байгаа. Нүгөөдүүлынь хэдэхэн жэлэй саада тээ ерээ. Тэдэнэр бултадаа түрэл хизаартамнай үнэн сэдьхэлһээ дурлажа, оролдосо ехэтэйгээр ажалланад, баян дээрэнь баян дэлгэр болголсохые оролдон эрмэлзэнэд.

Томо сагаан цистернэнүүд тосхоной саадахи добын оройгоор сайбалзан харагдана. Энэмнай колхозой нефтебаза гээшэ. Шаги Зияддинович Зияддинов энэ баазые даагшаар үнихэнэй хүдэлдэг. Мүнөө тэрэ 68 наһатай болоошье һаа, хүнгэн сарюун зандаа. Үбгэжөөл 1940 ондо эндэ нүүжэ ерэһэн сагһаа хойшо колхозой хүдэлмэридэ таһалгаряагүй ажаллана. Колхозой үйлэдбэриин ветеран Хүндэлэлэй грамотануудаар оло дахин шагнагдаа. Тэрэнэй хүбүүн Эльдус һамгантайгаа сугтаа хонин ажалда хүдэлнэ.

Нүүжэ ерэгшэдэй олонхидынь механизаторнууд юм. Колхозой түрүү трактористнууд Фэнис Сулейманов, Анас Зиангиров гэгшэд зон нүхэдтөө хүндэтэй болонхой. Тэдэнэр жэл бүри эрхим үрэ дүн туйлажа, уялга даабарияа үлүүлэн дүүргэдэг.

Мүнөө Татарһаа нүүжэ ерэгшэд шэнэ нютагайнгаа трактористнуудтай, таряашадтай хамта эбтэй эетэйгээр баян дэлгэр ургаса абахын тула эсэшэ сусашагүйгөөр ажаллажа байна.

ЗУРАГУУД ДЭЭРЭ: 1. Механизатор Анас Зиангиров. 2. Үнинэй колхозник Шаги Зияддинович Зияддинов.

А. ШУЛУНОВОЙ фототекст.

АНХАРАЛТАЙГААР ШУДАЛНА

Ахын аймагай ажалшад КПСС-эй XXIV съездын шиидхэбэринүүдые анхаралтайгаар шудалжа байнад. Партиин райком пропагандистнуудые хүдөө нютагуудта гаргаба. КПСС-эй райкомой гэшүүд, аймагай эмхи зургаануудай хүтэлбэрилэгшэд тэдэнэй тоодо оролсоно.

Хүдөө гарахынгаа урдахана эдэнэр КПСС-эй райкомдо уригдаа. Партиин райкомой нэгэдэхи секретарь П. Д. Марзаев съездын түүхэтэ тогтоолнуудые ажалшадта ойлгуулха гол зорилгонууд тухай хөөрэжэ үгөө.

Аймагай томо ажахынуудай нэгэн болохо «50 лет Октября» колхоздо партиин райкомой бюрогой гэшүүн К. Д. Тулуев түрүүтэй пропагандистнар ошожо, колхозой парткомой пропагандистска бүлэгүүдтэй хамта ажал ябуулаа. Энэ бүлэгэй гэшүүд М. Ш. Гончиков, А. Ж. Хамаганов, Б. М. Марзаев, А. П. Налханов ба бусад холын гүүртэ, отарануудта ошожо, малшадтай уулзаа, съездын табиһан зорилгонууд тухай лекци, хөөрөөнүүдые үнгэргөө.

Бэшэ ажахынуудта нүхэд Мандагаев, Шарастепанов, Соболев, Витязев, Самбялов болон бусад мүн лэ съездын материалнуудые тайлбарилан ойлгуулна.

ВЛ. ГАЛСАНОВ.

КПСС-эй XXIV съездын материал тухай хөөрэлдөө…

ХҮГЖЭЛТЫН ОНО… ХАРАА ЗАМУУ…

Манай түрэл Совет орон илалтаһаа илалтада дабшажа, коммунизмын материально-техническэ үндэһэ һуури байгуулна. Энээниие оронои промышленность, хүдөө ажахы болон бусад һалбаринуудай, мүн эрдэм ухаанай, соёл сурталай жэлһээ жэлдэ хүгжэжэ, бүхы совет арадай ажабайдалайнь бүри баян дэлгэр боложо байһаниинь элитээр гэршэлнэ. Жэшээлхэдэ, наймадахи табан жэлэй үедэ манай агуухэ Эхэ орондо нилээд ехэ юумэнүүдэй хэгдэһэниинь мэдээжэ. Оронои промышленна үйлэдбэри 1966 — 1970 онуудай туршада нэгэ хахадаар дээшэлээ. Тиихэдэ ганса 1970 ондо СССР-тэ 740 миллиард киловатт-часай гэхэ гү, 1965 онойхиһоо 233 миллиард киловатт-часаар ехэ электрын элшэ хүсэн үйлэдбэрилэгдэһэн байна. Англи, Франци, Баруун Германи ба Итали гүрэнүүдтэ бүхыдөө хэды шэнээн электрын элшэ хүсэн үйлэдбэрилэгдэнэб, тэрэнэйнь тухай мүнөө манайда жэл соо абтана. Гадна 1970 ондо манай орондо 116 миллион тонно булад хайлуулагдаа, 353 миллион тонно нефть, 624 миллион тонно шулуу нүүрһэн, 200 миллиард кубическа метр газ үйлэдбэрилэгдөө. Совет оронои индустриальна-экономическа хүсэ шадалай улам дэбжэһые эдэ тоо баримтанууд гэршэлэн харуулна.

Үнгэрэгшэ табан жэлдэ мүн оронои хүдөө ажахы нилээд урагшаа хүгжөө. 1966 — 1970 онуудай хугасаада жэл бүхэндэ дунда зэргээр 167 миллион тонно ороохо таряан, 11 миллион тонно мяхан, 78 миллион тонно һүн һаагдажа, 34 миллиард шубуунай үндэгэн суглуулагдадаг байгаа.

Зам харилсаа болон хэлхеэ холбоон баһал саашадаа хүгжэнхэй. Жэшээлхэдэ, оронoймнай түмэр зам нүүрһэнэй хүсэнһөө электрын болон уурлай хүсэндэ оруулагдаа.

Совет оронои эрдэм ухаан нилээд амжалта туйлаа. Хэнэйшье мэдэхээр, тэрэ мүнөө үйлэдбэриин бодото хүсэн боложо байна. Эрдэм ухаанай ашаар манай орон гайхамшагта амжалтануудые туйлана, тэрэ тоодо «Луноход-1» тусгаар оньһон машинаар үни удаан саг соо һарын шэнжэлэгдэжэ байһаниинь эли бэзэ даа.

Арад зоной ажабайдал баян дэлгэр боложо байна. Үнгэрһэн табан жэлдэ оронои хүн бүхэнэй олзо доходынь 33 процентээр дээшэлээ. Тиихэдэ 518 миллион дүрбэлжэн метр гэр байранууд баригдажа, 55 миллион хүн зон гэр байраяа һайжаруулаа.

Үнгэрһэн табан жэл соо Буряадай хүн зоной ажабайдалай һайжарһые олохон жэшээ дээрэһээ хаража болохоор. Тэрэ тоодо ажалшадай салин хүлһэн 20 процентээр дээшэлэнхэй.

Мүнөө Буряадай АССР-эй ажалшад түрэл партиингаа XXIV съездын баталан абаһан юһэдэхи табан жэлэй Директивэнүүдые бэелүүлхэ зорилготой ажаллажа захалаихай. Эдэ Директивэнүүд болбол оронои хүгжэлтын тусгаар хараа зам болоно. Энээниие доороо дурсагдаһан тоо баримтанууд, жэшээнүүд дээрэһээ хаража боломоор. XXIV съездын Директивэнүүд болбол политическэ ба гүрэнэй ехэ удха шанартай тусгаар документ мүн. Тус документ совет экономикын хүгжэһэниие хараадаа абан, научно-техническэ хүгжэлтын туйлалтануудые үйлэдбэридэ нэбтэрүүлһэнэй ашаар оронои арадай ажахые улам саашадань хүгжөөхэ, арад зоной материальна ажабайдалые бүри һайжаруулхаар хараалһан дэлгэрэнгы программа болоно. Шэнэ табан жэлэй Директивэнүүд соо — социалис үйлэдбэриие хурдан түргэнөөр хүгжөөһэнэй, научно-техническэ дэбжэлтэ туйлаһанай, ажалай бүтээсые улам хүгжөөһэнэй ашаар арадай материальна ба культурна ажабайдалые горитойхоноор һайжаруулха гэһэн гол зорилгонууд табигдана. Шэнэ табан жэлэй туршада юун хэгдэхэб гэхэдэ, нэн түрүүн социальна хэмжээ ябуулганууд үргэнөөр бэелүүлэгдэхэ. Хоёрдохёор, научно-техническэ дэбжэлтэ түргэнөөр хүгжөөһэнэй ашаар техническэ тусгаар политика бэелүүлэгдэхэ. Гурбадахинь, эрдэм шэнжэлэлгэнүүд үргэн дэлисэтэйгээр ябуулагдажа, туйлалтануудынь арадай ажахыда нэбтэрүүлэгдэхэ юм. Гадна манай орон бусад социалис оронуудтай хани харилсаагаа улам хүгжөөжэ, дэлхэйн социалис системын саашадаа бэхижэн хүгжэхэдэнь тусгаар нүлөө үзүүлхэ юм.

Юһэдэхи табан жэлэй туршада оронои экономическа хүсэ шадалынь улам хүгжэхэ юм. Жэшээлхэдэ, 1975 ондо манай орондо электрын элшэ хүсые үйлэдбэрилгэ 1030 — 1070 миллиард киловатт-часта хүргэгдэжэ, нефть 480 — 500 миллион тонно, газ 300—320 миллиард кубическа метр, шулуу нүүрһэн 685—695 миллион тонно абтаха, 142 — 150 миллион тонно булад хайлуулагдаха, 101 — 105 миллион тонно прокат үйлэдбэрилэгдэхөөр хараалагдана. Ниитын үйлэдбэриин үндэр хэмжээтэйгээр хүгжэһэнэй ашаар оронои хүдөө ажахы, хүнгэн ба эдеэ хоолой промышленность нилээд урагшаа дабшаха. Табан жэлэй туршада оронои национальна олзо доход 37 — 40 процентээр дээшэлүүлэгдэхэдээ, тэрэнэй 80 — 85 процентнь имагтал ажалай бүтээсэ дээшэлүүлгэһээ орохо.

Табан жэлэй туршада манай Буряадай республикын арадай ажахы нилээд хүгжэхэ. Жэшээлхэдэ, 1975 ондо электрын элшэ хүсэн 2690 миллион киловатт-часта хүргэгдэхэ. Хэрбээ 1970 ондо 5,2 миллион түхэригэй приборнууд, автоматизациин элдэб хэрэгсэлнүүд бүтээгдэһэн байбал, 1975 ондо тэрэнь 11,8 миллион түхэригтэ хүргэгдэхэ. Үнгэрһэн 1970 ондо 17 миллион дүрбэлжэн метр сонхын шэл үйлэдбэрилэгдэһэн байбал, табан жэлэй һүүлшын жэл — 1975 ондо 18,7 миллион дүрбэлжэн метр болохоор хараалагдана. Тиихэдэ энэ саг болзор соо бүд нэхэлгэ 2,06 миллион дүрбэлжэн метрһээ 3,26 миллион дүрбэлжэн метр хүрэтэр ехэ болгогдохо. Юһэдэхи табан жэлдэ республикымнай олохон предприятинууд томо болгогдожо, һэльбэгдэн заһабарилагдаха юм. Холбоолжоной шулуун нүүрһэнэй уурхай гүйсэдөөр ашаглалгада абтажа, жэл бүхэндэ 3 миллион тонно нүүрһэ малтажа абаха хүсэтэй болохо юм. Оронои томохон барилгануудай нэгэн Сэлэнгын целлюлозно-картонно комбинадай, мүн Галуута-Нуурай ГРЭС, хүүргэнүүдэй элдэб конструкци бүтээн гаргаха завод гэхэ мэтын предприятинуудай барилга улам саашадаа үргэлжэлүүлэгдэхэ. Гадна хүдөө ажахын машинануудые, химиин лабораториин амһартануудые бүтээн гаргаха, гуталай, кондитерска ба гадар хубсаһа нэхэхэ фабрикануд баригдахаар түсэблэгдэнэ. Тиихэдэ барилгын хэрэгсэл бүтээн гаргаха Грязнухын завод баригдаха. Мүн Озерно полиметаллическа комбинат, Ошурковай апатидай үндэһэ һуури дээрэ элдэб малтамал болбосоруулха химиин тусгаар комбинат, Черемшанска горно-шанаржуулгын комбинат гэхэ мэтэ баригдахань.

Юһэдэхи табан жэлэй туршада республикымнай промышленность нигэжэ эрид хүгжэхэ байна. Тэдэнэй ашаар ажалшадай байдал нилээд һайжарха юм. Жэшээнь, ажабайдалай эрилтэ хангалгын албан арадай ажахын оньһожоруулагдаһан томохон һалбари болохо юм. Республикын хүн зондо үзүүлхэ ажабайдалай элдэб туһаламжа хотодо 2,4, хүдөө нютагта 2,8 дахинаар хүгжөөгдэхэ хараатай.

Табан жэлэй туршада республикымнай хүдөө ажахы нилээд урагшаа хүгжэжэ, колхозууд болон совхозууд элдэбын хүсэ ехэтэй машинануудаар зэбсэгжэһэн мүнөөнэй үйлэдбэри болохо юм. Энээнэй ашаар ниитын ажалай бүтээсэ дээшэлжэ, малай ашаг шэмэнь улам ехэ болохо. Жэшээнь, мал ажалай продукциие промышленна аргаар болбосоруулдаг болохо юм. Малай мяха болбосоруулга 32,1 мянган тонноһоо 46 мянган тонно хүрэтэр, малай тоһон 2,8 мянган тонноһоо 3,5 мянган тонно хүрэтэр ехэ болгогдохо байна.

Республикымнай колхозууд, совхозууд 1975 ондо 693,3 мянган тонно ороохо таряа абажа, 1970 онойхитой сасуулхада, 40 процентээр ехэ болохо юм. Тиихэдэ табан жэл соо мяха үйлэдбэрилгэ 33 процентээр дээшэлжэ, 105,5 мянган тоннодо хүргэгдэхэ, һүн 22 процентээр, хониной ноохон — 21 процентээр, тахяагай үндэгэн — 21 процентээр ехээр абтаха хараатай.

Хүдөө ажахын үйлэдбэриин ашаг үрэ улам дээшэлүүлһэнэй ашаар республикымнай колхозууд, совхозууд гүрэндөө һү… һо, ороохо таряа, мүн… огородой бусад эдеэ… нэйхиһээ ехээр худалд…

Табан жэлэй турша… кымнай колхоз болон с… машина техникэ һэльб… дэхэ. Жэшээнь, 197… онуудай хугасаа соо… хозуудта 6500 трактор,… мобиль, мүн хэдэн зуу… ваторнууд, бульдозер… бусад хүсэ ехэтэй… зэмсэг асарагдаха байн… минеральна үтэгжүүл… ехээр абтаха юм.

Партиин XXIV съе… рективэнүүдые бэе… ашаар арад зоной ажаб… жаржа, соёл суртал,… улам хүгжэхэ байна. Эн… дэн олон жэшээ, тоо ба… дээрэһээ хаража болоно… лэй туршада республ… хамта дээрээ 25 мянга… һургуулиин шэнэ байш… ригдажа, ашаглалгада… хэдэ мүн һургуулида… жаахан хүүхэдэй саад,… мянга шахуу һууритай… олошоруулагдаха юм.

Арад зоной бэеын элүү… гаалха талаар нилээд… ябуулганууд бэелүүл… шээлхэдэ, больницан… 1640 болотороо олон… Тиихэдэ хүдөө нютагуу… зоной бэеын элүүрые… тушаа яһала олон юумэ… хараалагдана.

Табан жэлэй турша… дай гэр байра һайжар… юм. Жэшээлхэдэ, эн… манай республикада… 393 мянган дүрбэлжэн… майтай гэр байшангууд… да үгтэхэ. Республикы… Улаан-Үдэ хотодо шэнэ… таба — юһэн дабхар… тай гэр байшангууд бари… рэнэй түхэл шарайнь… юм.

Саашадаа партиин XX… дын Директивэнүүдэй… онсо илгаань гэхэдэ,… ажабайдалые улам һай… хэмжээнүүд тусгаар хар… Энээн тушаа нэгэ хэдэн… тануудые абажа харая.… табан жэлэй туршада… шадэй ба алба хаагшад… дунда зэргээр 20 — 2… тээр, колхозникуудай… ажалда хабаадаһанай түл… ри 30 — 35 процентээр… Тиихэдэ эгээл бага сал… абадаг хүдэлмэришэдэй… хаагшадай һарын салин… ригтэ хүргэгдэхэ. Мүн… гын салин хүлһэ абадаг… ришэдэй ба алба хаагша… баһал дээшэлүүлэгдэхэ юм… бан жэлдэ ажалшадта мат… туһаламжын фондһоо… мүнгэн гаргашалагдаха… даа 70 түхэриг салин аба… налог абтахагүй.

Табан жэлэй туршада… саад, яслинууд олоор… ажалша эхэнэрнүүдтэ бүри… харал оролдолго гаргагда… хэдэ худалдаа наймаан… зээнэйхиһээ үлүүгээр һай… лагдаха байна. Манай… партиин совет арадай ажаб… саашадаа улам һайжарха… саг үргэлжэ гаргажа байд… рал оролдолгонь бүри эли… гэршэлэгдэнэ.

Шэнэ табан жэлэй Дир… нүүдые бодото хэрэг дээрэ… лүүлхын түлөө ажалшан ол… зээ хэзээнэйхиһээ орол… гоор, үйлэдбэриин доторо… боломжые элирүүлэн, саг… тонь ашаглажа ажаллаха… Соёл сурталай хүдэлмэрил… агитаторнууд, политинфо… нууд, элидхэлшэд юһэдэх… жэлэй Директивэнүүдэй… политическэ удха шанарые… ша олониитэдэ ойлгуулжа,… ниие ажалай шэнэ а… уряалха зэргэтэй. Энээн ту… ража үзэхэдэ, манай респу… аймаг, колхоз, совхозууда… предприятинууд, эмхи зур… даар политическэ хүдэ… үргэн далайсатайгаар ябуу… ретическэ талаараа эрхи… бэлэдхэлтэй, ойлгууламжын… мэриин баян дүй дүршэл… с у р т а л а й хүдэлмэр… яһала олон. Тэдэнэр хада… на организацинуудай… бодото түшэг тулгуури… Жэшээнь, мүнөө манай ре… када хамта 13700 агит… 4360 политинформаторнуу… ние» бүлгэмэй 8500 гэшүү… партийна комитедүүдэй… гаад элидхэлшэд ажаллана.

Манай республикын ажа… юһэдэхи табан жэлэй түсэ… рэтэй солотойгоор бэелүү… рэгтэ соёл сурталай хүд… лэгшэдэй эдэбхитэйгээр хаб… байһаниинь дамжаггүй.

Д. ШАГД…
КПСС-эй обкомой пропа… ба агитациин таһагые даа… орлогшо, түүхын эрд… канд…

Таряалангай ургаса яажа дээшэлүүлхэб?

«Хэрэглэгдээгүй арга боломжонуудынь юун бэ гэхэдэ, үтэгжүүлгые, машина, техникые һураггүй һайнаар, зүбөөр ашаглаха, агротехническэ гурим мүнөөнэйхиһөө бүри һайнаар сахиха, ажалай эмхидхэл улам һайжаруулха, ороохошье, ондоошье продукци гээхэ ябадалтай тэмсэлээ улам шангадхаха хэрэгтэй».
(КПСС-эй ЦК-гай тоосоото элидхэлһээ).

Мэргэжэлтын зүбшэл

Ороохо тарянай тогтууритай баян ургаса абадаг болохын тула нэн түрүүлэн үрэһэ хүрэнгэеэ саг соонь сэбэрлэжэ, томо жэжээрнь илгаад, хабарайнгаа тарилгые агротехническэ заабариин ёһоор эмхитэйгээр, түргэн саг соо үнгэргэхэһөө гадна, нютагайнгаа эрхэ байдалда таарангы эрхим һайн сортын ороохото ургамалай үрэһэ шэлэжэ абаха шухала. Юуб гэхэдэ, манай эндэхи сагай уларил тогтууригүй, халтад гэбэлгэн гасуурта дайрагдахаяа һанадаг шуу. Тиимэһээ газар нютагайнгаа эрхэ байдалда тааараагүй ороохото ургамалай үрэһэ тарихада, һанаһандa хүрэмэ үрэ дүн туйлагдадаггүй юм.

Һүүлэй жэлнүүдтэ республикымнай зарим колхоз, совхозууд тогтууритай баян ургаса үгэдэг һайн сортын ороохото ургамалай үрэһэ тарижа, горитойхон амжалта туйладаг болонхой. Эдэ ажахынууд жэл бүри өөһэдынгөө ургууһан таряагаар үрэһэ хүрэнгэеэ хаажа, нютагайнгаа эрхэ байдалда таарангы эрхим сортын ороохоор хүсэд хангагданги байдаг болоо.

Үнгэрһэн хэдэн жэлэй туршада Бэшүүрэй сортучастогта хэгдэһэн туршалгануудай зарим дүнгүүд энээниие ёһотоор гэршэлжэ үгэһэн байха юм. Газар нютагайнгаа эрхэ байдалда тааруулхын тула ороохо тарянай баян ургаса үгэдэг «Онохойская-4», «Восток», «Скала» ба «Саратовская-36» гэһэн сортын шэниисэ, мүн «Неполегающий-1» гэжэ сортын ешмээн, түргэн сагта эдеэшэдэг «Хибины-2» сортын обёос шэлэгдэн абтаһан байгаа. Эдэ олон янзын сортын ороохото ургамалнуудые туршахадаа, хүрьһэ элдүүрилгыень, тариха болзорыень ба онол аргануудыень хубилгаһан байнабди. Гадна түрүүн шэниисын таригдаһан газарые хабартаа хахалжа, дурсагдагша сортын шэниисэ дахяад тарихада, ургасадань ямараар нүлөөлдэг байһаниинь туршагдаа һэн.

Аймагаймнай ажахынууд гол түлэб шэниисэ таридаг заншалтай. Тиимэһээ колхоз, совхозуудай механизатор, таряашад шэниисэеэ намарай паарта, тэжээлэй ургамалай газар хабар элдүүрилжэ таридаг юм. Хэрбээ шэниисэ тариха намарай паарай багадаа һаань, түрүүндээ шэниисын таригдаһан газар хабартаа хахалжа таридаг байна. Тиин пёдондо шэниисынгээ 24,1 процентые урид хахалагдаһан паарта, 9,7 процентыень намарай паарта, 66,2 процентыень хабар хахалһан газарта таряа. Үнэндөө ажахынууд шэниисэеэ нэгэ газартань хоёр-гурбан жэлэй туршада таридаг. Тиимэһээ тогтууритай баян ургаса абахын тула таарангы һайн сортын шэниисын үрэһэ шэлэжэ абаха шухала болоно.

Хэдэн жэлэй туршада хэгдэһэн туршалгануудай дүнгүүдые харахада, «Онохойская-4» сортын шэниисэ үлэмжэ баян ургаса үгэхэ байһаниинь элирээ. Тиимэһээ түрүүндээ шэниисэ таригдадаг байһан полидо дахяад шэниисэ тарихадаа, дурсагдагша сортые шэлэжэ абахадань болоно. Хэрбээ тусхай туршалгаар элирүүлэгдэһэн һайн сортын ороохото ургамалнуудай үрэһэ зүбөөр шэлэжэ абабалнь, ороохо тарянайнь ургаса эрид дээшэлдэг юм. Тиихэдээ газарай хүрьһэ зүбөөр элдүүрилхэ, тарилгын болзор нариинаар сахиха, үтэгжүүлгэ оруулха агротехническэ заабаринуудые хазагайруулангүй баримталха шухала.

Урда тээнь шэниисын таригдаһан газарта дахяад шэниисэ тарихадаа, тусхай картографиин ёһоор таһалгаряагүй минеральна үтэгжүүлгэ оруулжа байха зэргэтэй. Юуб гэхэдэ, иимэ хүрьһэн урид хахалагдаһан гү, али намарай паарта орходоо, ургамалда хэрэгтэй элдэб бодосуудаар бага байдаг. Тиимэһээ тарихынгаа урдахана азотно, фосфорно, калийна үтэгжүүлгэ оруулха болоно.

Ороохо тарянай тогтууритай баян ургаса абаха хэрэгтэ минеральна үтэгжүүлгэ гол һуури эзэлдэг болонхой. Зүгөөр минеральна үтэгжүүлгэ оруулхадаа, түрүүлэн газарайнгаа хүрьһэнэй бүридэл, таригдаха ургамалайнгаа сортые хараадаа абаха шухала. Хэрбээ энээниие тусхай заабариин ёһоор оруулбал, ороохо тарянай ургаса эрид дээшэлжэ, абтаһан продукциинь өөрынь үнэ сэн горитойхоноор доошолдог юм.

Хэдэн жэлэй саада тээ Бэшүүрэй сортоучастогто хэгдэһэн туршалгаар минеральна үтэгжүүлгын ургаса дээшэлүүлгэдэ али зэргээр нүлөөлдэг байһаниинь элирүүлэгдээ бэлэй. Тиихэдээ минеральна үтэгжүүлгэ оруулагдаһан түрүүшын жэлдэ шэниисын ургаса эрид дээшэлһэн юм. Тогтууритай баян ургаса үгэдэг «Онохойская-4» сортын шэниисэ тариха газарта гектарай 40 килограмм азотно, 60 килограмм фосфорно, 40 килограмм калийна үтэгжүүлгэ оруулхадамнай, ургасань дунда зэргээр 5,6 центнерээр нэмээ һэн.

Саашанхи туршалгануудаа бүри үргэнөөр, олон сортын шэниисын үрэһэ тарижа хэһэн байнабди. Тиихэдэмнай «Онохойская-4» сортын шэниисэ гектарай 7,1 центнерээр, харин «Саратовская-36» сортын шэниисэ гектарай 6,1 центнерээр нэмэһэн. Минеральна үтэгжүүлгын оруулагдаһан дурсагдагша сортын шэниисэ зэргэсүүлгынхиһээ (контроль) үдхэнөөр, үндэрөөр ургаһан ба ороохониинь жэшээлэшэгүй томонууд байһан юм. Гэхэтэй хамта, эдэ туршалганууд нэгэ адли агротехническэ заабариин ёһоор хэгдэһэн байна. Минеральна үтэгжүүлгэ ехээр оруулжа, ороохо тарянайнгаа ургаса эрид дээшэлүүлхэ гэбэл, нэн түрүүлэн газарайнгаа хүрьһэнэй бүридэл, таригдаха ургамалайнгаа сортые хараадаа абаха шухала гэжэ үшөө дахин тэмдэглэлтэй. Хэрбээ мүнөөнэй агротехническэ гуримуудые, түрүү онол аргануудые зүбөөр, үргэнөөр нэбтэрүүлбэл, ороохо тарянай тогтууритай баян ургаса хураахa байһамнай дамжаггүй.

Е. УЛАХИНОВ,
Бэшүүрэй сорт туршалгын участогай агроном.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Буряадай мебельнэ комбинадай үнинэй хүдэлмэрилэгшэдэй нэгэн Полина Антоновна Масальская. Энэ нүхэр үдэр бүриингөө даабариие үлүүлэн дүүргэжэ, һайн шанартай продукци гаргана.

С. ЦЫДЫПОВЭЙ фото.

МҮНӨӨДЭР—ХЭБЛЭЛЭЙ ҮДЭР

ХҮДӨӨ БЭШЭГШЭ

Партиин табиhан зорилгонуудые үргэн ниитэдэ тайлбарилан ойлгуулха, тэрэниие бэелүүлхэ, ажалшадые ударидан элсүүлхэ хэрэгтэ совет хэблэл угаа ехэ үүргэ дүүргэнэ.

Газетэ хадаа хамтын пропагандист, агитатор байхаhаа гадна, хамтын эмхидхэгшэ байха ёhотой гэжэ В. И. Ленин заабан байгаа. Совет хэблэл хадаа эдэ үүргэнүүдээ бэелүүлхэдээ, өөрынгөө үдэр бүриин эгээл найдамтай туhалагшад — хүдэлмэришэн, хүдөө бэшэгшэдтэе түшэглэдэг гээшэ. Эдэнэрэй туhаламжагүйгөөр ямаршье газетын хүдэлмэри ябуулагдаха аргагүй юм.

Манай хүдэлмэришэн, хүдөө бэшэгшэд хэзээ бүхэндэ өөhэдынгөө нангин үүргые мартадаггүй. Эдэнэр эдэбхиеэ улам дээшэлүүлэн, КПСС-эй XXIV съездые ажалай амжалтаар угтаха гэhэн бүгэдэ арадай социалис мүрысөөндэ оролсоно.

Манай эдэбхитэдэй нэгэн, хүдөө бэшэгшэ, Захааминай аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой гэшүүн нүхэр Ц. Найдановой тухай хөөрэебди.

Энэ хүндэ сүлөөтэй саг байдаг-ш, өөрынь даадаг хүдэлмэриhээ ш, колхозой парткомой болон нийн эмхинүүдэй даалгабари байдаг юм. Үшөө тэрээнhээ ш, аймагай болон республикын газетэнүүд шэнэ hонин мэдээсэлнүүдые хүлеэжэ байха. Нютаг, колхоз дотороо болоhон шэнэ hонинуудые хэблэлдэ мэдээсэжэ байхань айхабтар ехэ удха шанартай хэрэг.

Даа-яа ажал хэрэгээрээ аймагайнгаа түб — Закаменск хото ороо haa, редакцида заабол ородог заншалтай.

— Энээхэн материал асараа би. Хаража үзэнэ бэзэт даа, — гээд, бэшэгээ харуулаад, хүдэлмэришэтэйнь зүбшөөд гарадаг. Редакциин хүдэлмэрилэгшэд таниха болоо Цыбикжап Цыденовичые хүндэтэйгөөр угтадаг, тэрээнтэй хөөрэлдэдэг, колхозойнь ажал тухай асууха, зүбшэхэ дуратай байдаг.

Нүхэр Найданов газетэдэ бэшэжэ эхилhээр арбаад шахуу жэл болоо. Энэ үе соо аймагай «Ажалай туг», республикын «Буряад үнэн» газетэнүүдтэ тэрэнэй бэшэhэн hонин мэдээсэлнүүд, ажалай түрүүшүүл тухай зураглал, хүн зоной hонирхол, бодол hанамжа тухай хэблэлhэн статья, корреспонденци нилээд олон гаража байдаг. Тэрэнэй материалнуудтань ажабайдалай эрилтэ үнэн зүбөөр харуулагдаhан хадаа редакциин, тиимэhээ уншагшадай hонирхолые онсо хандуулна, hанамжа бодол түрүүлнэ бшуу.

Хүдөөгэй бэшэгшэдэ иимэ шадабари амархан олдоо бэшэ. Хараhан үзэhэнөө, hанажа бодожо ябаhан юумэеэ хэблэлдэ бэшэхэ гээшэ хэсүүхэн байдаг. Нилээд оролдожо, олон юумэ уншажа ойлгоhон хойноо бэшэхэш. Тиигээд тэрэнь заримдаа үшөөл hанаhанда хүрэхэгүй байдаг. Дахин эреэлхэш, сагаалхаш. Тиигэhээр лэ бэшэгшын шадабари дээшэлдэг. Журналистикын энэ эрилтые нүхэр Найданов hайса ойлгожо абаа. Гэбэшье юумые гүйсэд hайнаар бэшэнэб гэжэ тэрэ нэгэтэшье бододоггүй. Энээнээ мэдэржэ, хододоол журналистын орео бэрхэ мэргэжэлые шудалжа байгша. Мүнөө хүдөө бэшэгшэ нүхэр Найданов очерк, рассказ бэшэжэ туршана. Шүлэгүүдые ородhоо оршуулаад үзэдэг. Аймагайнгаа газетын дэргэдэ эмхидхэгдэhэн «Уран дүшэ» гэhэн литературна бүлгэмэй эдэбхитэй гэшүүниинь болонхой. Уран зохёолшын, журналистыншье үргэн дардам харгыда гараад, тооhо бурьюулаад табилуулшаха гээшэ бэрхэтэй юм. Хүдөө бэшэгшэ Найданов «горхо үзэнгүй гуталаа тайлахые» забдана бэшэ, тэрэнэй бэшэhэн очерк, рассказуудые уншаха саг ерэхэл байха гэжэ найдахаар.

Теэдшье хүдөө бэшэгшэ Цыбикжап Найданов бэшэхэ юумэеэ гэртээ hуугаад лэ «зохёожо» байдаг хүниинь бэшэ. Харин бэшэхэ юумэеэ ажабайдалай гүн cooho бэдэрнэ. Колхозойнгоо гэшүүдэй дунда, хонишодтой, haалишадтай, механизаторнуудтай, hургуулиин багшанар, шабинар болон түрэлхидтэй хөөрэлдэжэ байхань хододоол харагдадаг. Колхозойнгоо али бүхы байдалые шэнжэлнэ, амжалта түйлалтануудыень газетэнүүдтэ харуулна. Ажалшадайнгаа амжалтаар баясажа, хүдэлмэридэнь туhалалсаха, дутуу дундануудыень усадхахын түлөө тэмсэжэ ябадаг.

КПСС-эй XXIV съездын хүндэлэлдэ дэлгэрhэн социалис мүрысөөнэй эршые улам шангадхалсаха, шэнэ табан жэлэй Директивэнүүдые ажалшан бүхэндэ hайса ойлгуулха гэhэн партиин зорилгонуудые бэелүүлхэ хэрэгтэ хүдөө бэшэгшэ нүхэр Найданов өөрынгөө хубитые оруулалсана гээшэ.

С. ТАБДАЕВ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Ц. Ц. Найданов.

Авторай фото.

Уншагшад дурадхана, зүбшэнэ

САТИРЫН БУЛАН ХЭРЭГТЭЙ

«Буряад үнэн» газетэмнай ажалшадые шэнэ үеын эрилтээр, социализм, коммунизмын үндэр hаруул сурталаар хүмүүжүүлхэ хэрэгтэ угаа ехэ үүргэ бэелүүлжэ байна. Совет хэблэл болон Коммунис партиин табиhан түрын шухала асуудалнуудые тодоор тайлбарилан, уншагшадта ойлгуулдаг гээшэ. Мүн газетын хуудаhануудhаа уншагшад мэдэжэ абаха hонин мэдээсэлнүүд дутамаггүй шахуу байдаг. Тэдэ бүгэдэ яhала hонирхолтой юм. Харин уран хурсаар бэшэгдэhэн шүүмжэлэл, илангаяа ажаhуудалай асуудалаар, хоморшог гарана аа гү гэжэ hанагдана. Бодото байдал дээрэhээ үзэхэдэ, архиншад, ажалдаа хойрогоор хандагшад, залхуу зайгуулнууд, ниитын журам эбдэгшэд, гэр бүлэ дотороо хэрүүл татагшад, гүрэнэй зөөридэ обтогшод гэхэ мэтэ хүнүүд үшөөл бии байhаар ха юм даа.

Иимэ хуушанай үлэгдэл баримталагшадые «Буряад үнэн» газетэмнай хайра гамгүй, хатуугаар шүүмжэлдэг байhан түүхэтэй. «Алсагар Мархай», «Данхар Галдан, Далюу Рабдан», «Гургалдайн гурбан сэсэн», «Мархайн аша Тархай», «Будамшуу» — эдэ гаршагууд олон ондоо нэрэтэйшье haa, «Буряад үнэн» газетын уран хурса шүүмжэлэлэй, шог ёгтын булангай шэмэглэл байhан.

Үнэхөөр бии байhан дутагдалые үнэн хурсаар, ухаамсар сэсэнээр шүүмжэлхэдэ, уншагшадай урма зориг бадаруулхаhаа гадна, тиимэ хуушанай муу заншалтай тэмсэхэ хэрэгтэ олониитые элсүүлнэ бшуу. Тиимэ шог ёгтын саг ургэлжын булантай болог лэ «Буряад үнэн» газетэмнай гэжэ дурадхаха байнаб.

Г. ДАНЗАНОВ,
ЛВРЗ-гэй хүдэлмэрилэгшэ.

Холын малшан

«Коммунизм» колхозой мал hүрэгүүд агалиг уулын hудал хадануудые, үбэр майлануудые дамжан ябажа бэлшэдэг. Баяшаг Шамхагай голые үгсэжэ ябатараа, тэндэхи малшадтай уулзажа хөөрэлдөөбди.

Долгор Дылгыровна Унжуева—колхозой үнинэй малшан. 100 гаран үхэр даажа абаад, hайнаар харууhалан, үбэлые дабажа гараба.

— Иигээд малнай хүхэ ногоо гэшхэбэ гээшэ. Яhала таргаруу,—гэжэ малшан омогтойгоор хөөрэнэ.—Адууhа малайнгаа тобир тарган ондо ороходо, hанаа сэдьхэлни уужам байха юм. Сүлөөтэй, нам hуугаад, газетэ, журнал уншанаб, ном шагнаха дуратай хүм. Мүнөө үедэшни газетэ уншаагүйдэ аргагүй байна. Партиин XXIV съездын материалнуудые hайса ойлгожо абахые оролдоноб. Багадаа hургуулида ябаха аргагүй байгааб. Томохон болоhон хойноо «ламын маани уншанхаар, латын үзэг сэжэлдэхэм» гээд бага зэргэ бэшэгтэ hураhамни, мүнөө болоходо ехэл туhа болоод байна.

Долгор Дылгыровна «Буряад үнэн» газетэеэ дэлгэнэ. Хажуудань «Байгал» журнал, монголой уран зохёолшын «Тунгалаг Тамир» гэжэ ном табяатай.

Д. ДУГАРОВ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Д. Д. Унжуева.
Ахын аймаг.

БУРЯАД НЮТАГНАЙ ОРОНОЙ ТЕЛЕВИЗОРЭЙ ЭКРАНУУД ДЭЭРЭ

Майн нэгэнэй урда тээхэнэ Улаан-Үдын телевидениин студи центральна телевиденеэр горитойхон, олон янзын программа харуулба.

Ороной хэдэн миллион телевизор харагшад КПСС-эй XXIV съездын Директивэнүүдые республикынгаа хэр амжалтатайгаар бэелүүлжэ байhан тухай, юhэдэхи табан жэл соо буряад арадай урда hаар ехэ зорилгонуудай табигдаад байhан тухай Буряадай АССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ Н. Б. Пивоваровай хөөрөөе hонирхон хараа, шагнаа.

Журналист Зоя Цыренова телевизор харагшадтайгаа республика соогуураа предприятинууд, колхозууд болон совхозуудаараа ябажа, hонирхолтой аяншалга хэhэн байна. Телевизор харагшад партиингаа табиhан агуусхэ түсэбэй хайшан гэжэ бэелүүлэгдэжэ байhаниие харабад.

Улаан-Үдэhөө харуулагдаhан энэ программа хадаа республикынгаа олон түрүү хүнүүдтэй танилсуулба. «Электромашина» заводой үнинэй хүдэлмэришэн С. А. Марфин гэгшэ тоггоогдоhоор 50 жэл гүйсэхээ байhан өөрынгөө предприяти тухай хөөрөө. Буряадай залуу эрдэмтэд, медицинын эрдэмэй доктор Лидия Хунданова тухай, Социалис Ажалай Герой Г. Г. Цыремпилова болон Буряадай бусад гайхамшаг ажалша хүнүүд тухай киноочерк харагшадые ехэтэ hонирхуулhан байна.

Республикын дүрсэлэн зураглалгын искусствын мастернуудай гайхамшаг зохёолнуудтай телевизор харагшад hонирхон танилсаа.

Программань национальна хүгжэмэй ехэхэн концертээр түгэсхэгдэбэ.

Улаан-Үдын телевидениин хүдэлмэрилэгшэдтэ оронoймнай хэдэн миллион телевизор харагшад ехэ баяр баясхалан хүргэнэ. Хүндэтэ нүхэд, шэнэ дамжуулгыетнай хүлеэнэбди!

Л. АПАРНИКОВ.

Москва хото.

АРАДАЙ ТЕАТРНУУД ОЛОШОРЖОЛ БАЙГ!

Дүнгүүд ба hанамжанууд

Орёошье, hонирхолтойшье ажабайдалнай зогсолтогүйгөөр хүгжэн hалбарна. Тиимэл хадань, намарай бүрхэг ольбоншье наhажаал зондо хабар мэтээр үзэгдэнэ, харин залуушуулда жэлэй ямаршье саг дуутай шуутай, наранай гэрэлээр толоржол байдаг ха юм.

Ажабайдалай дэбжэлтэ имагтал ажалай баатаршалга түрүүлдэг бэшэ, мүн хүн зоной ухаан бодолой эрилтые ехэ болгоно. Тиимэhээ ажалша хүн сүлөөтэй сагаа hонёор, бэедээ туhатайгаар үнгэргэдэг байхаяа эрмэлзэнэ. Гэбэшье хүн гээшэ миин лэ радио шагнаад, кино, театр гү, али телевизор харалгаар хизаарлангүй, өөhэдөө ажалда өөрөөшье хабаадаха эрмэлзэлтэй байдаг. Эгээл иимэhээ хото, хүдөө нютагуудта уран hайханай бүлгэм олошорно, арадай театрнууд мүндэлнэ.

Hүүлэй үедэ заха холын нютагуудташье арадай театрнууд бии боложо, тэдэнэй хүдэлмэридэ олон ондоо мэргэжэлтэй хүнүүд эдэбхитэйгээр хабаададаг болонги. КПСС-эй XXIV съездэдэ зорюулан haяхан үнгэргэгдэhэн арадай театрнуудай бүлгэмүүдэй фестиваль тэрэниие сүм гэршэлбэ. Тэрэ фестивальда Захааминай, Барханай, Мухар-Шэбэрэй, хүдөө ажахын институдай «Ая ганга» гэдэг, авиазаводой соёлой байшангай арадай театрнууд, зарим аймагуудhаа драматическа бүлгэмүүд хабаадаа.

Жэшээнь, Хурамхаанай аймагай Дэрээнэй драматическа бүлгэм **Ц. Шагжинай** «Тангариг» гэжэ зүжэг фестивальда асараа. Тус пьесэ гүнзэгы удхатай, орёошог зохёол юм. Хүдөөгэй уран hайханай бүлгэм удхыень хүсэд гаргажа бирахагүйдөө болохо гэжэ hанахаар. Зүгөөр дэрээнэйхид урдаа табиhан зорилгоёо шадамараар бэелүүлээ.

Үнахөөрөөшье энэ зүжэгтэ наадаhан хүн бүхэн даалгагдаhан рольдоо тон ханамжатайгаар хандажа, миил хооhон схемэ бэшэ, харин **хүнэй** образ гүнзэгыгөөр харуулжа шадаа. Тиимэhээ Дэрээнэй драматическа коллективэй табиhан «Тангаригые» харагшад ехэ халуунаар угтаа. Тэрээндэ хабаадаhан али нэгэ артистые илгаж тэмдэглэхэнь бэрхэтэй, булта hайнууд гэжэ дахин тэмдэглээд дүүргэе, юуб гэхэдэ, тус зүжэг тухай манай шэнжэлэл «Буряад үнэн» газетын апрелиин 17-ной номерто гараа hэн.

Зүгөөр «Тангариг» Дэрээнэй драматическа бүлгэмэй табиhан түрүүшын зүжэг бэшэ. Урда тээнь энэ бүлгэмэйхид Ц. Шагжинай «Будамшуу», «Түрүүшын жэл», «Эй даа, Базар, Базар», Б-М. Пурбуевай «Сасуутан» болон бусад зүжэгые табиhан. Гэбэшье тус коллектив haяхан эмхидхэгдэhэн, хабаадагшадынь залуушуул. Тэдэнэр наадаха шадабаряа улам мүлижэ, бүришье hайн зүжэгүүдые табидаг болохо байха. Тэдэнэй саашанхи түсэб яhала hонирхолтой. Буряад хэлэн дээрэ оршуулагдаhан мүнөө үеын авторнуудай зохёолнуудые найруулан табиха хүсэлтэй.

Дэрээнэй драматическа коллектив харалгын жюрин зүгhөө эрхим сэгнэлтэдэ хүртэжэ, фестиваль үнгэргэхэ эмхидхэлэй комитет тэрэниие электро-түхеэрэлгээр, аккордеоноор шагнаба. Зүжэгтэ хабаадагшад булта шахуу грамотануудаар, дипломуудаар шагнагдаа. Бүлгэмэй хүтэлбэрилэгшэ, режиссер **В. Ц. Батоpов тусхай дипломдо хүртэбэ.**

Зүгөөр Дэрээнэй драматическа бүлгэм (тус коллективтэ арадай театрай нэрэ зэргэ үгэхэ хөөрэлдөөн гараа hэн, тэрэнь хүсэлдэхэ бэзэ гэжэ найдая) түйлаhан амжалтаараа hанаагаа амарангүй, үшөө үндэр орьёл тээшэ эрмэлзэхэ ёhотой. Дэрээнэй комсомолшууд, бүхы залуушуул шэнэ амжалта түйлахын тула оролдохо бэзэ.

Аяар холын Ахын аймагта бии болоhон драматическа бүлгэмэйхид **Ц. Шагжинай** «Шүдхэртэй сүндүүг» гэжэ комеди асарба. Найруулан табигшань—соёлой институдта заочноор hуралсадаг **Ж. Бадагаева,** уран зураашань — **Ж. Замбалов.**

Тус зүжэг тухай баhал статья гараа hэн. Тиимэhээ бидэ Орлигhоо ерэhэн артистнар тухай юрэнхы дээрэнь хэлэхэ гээ hэмди.

«Шүдхэртэй сүндүүг» табихадаа, режиссер тэрэнэй үйлын хүгжэлтые бодото байдалда дүтөөр, хүнэй этигэмээр найруулаа гэжэ hанахаар.

Ахын аймаг харгы замай талаар ехэ бэрхэшээлтэй газар юм. Гэбэшье бүлгэмэйхид холын малшадта бэлиг шадабаряа харуулха hэн гэжэ hанагдана. Энэ хэрэгые партиин райком, аймагай Соведэй гүйсэдком, соёлой таhаг дэмжэхэ, туhаламжа үзүүлхэ зэргэтэй.

Дээрэ хэлэгдэhэн драматическа бүлгэмүүд бэлиг шадабаряа улам бүри мүлижэ, республикынгаа 50 жэлэй ойн баярые угтуулан зарлагдахаар хараалагдаhан фестивальда бүришье hонирхолтой юумэнүүдые асарха бэзэ.

Мухар-Шэбэрэй арадай театр **И. Шток** гэгшын «Ленинградска проспект» гэжэ зүжэг асаржа, олониитын анхарал татаа. Энэ театрай гол хүсэн боложо үлэhэн хуушанай наадагшад: «Коммунизм» колхозой гэшүүн Г. Безбородов, аймагай агитклубые даагша В. Петров, газетын хүдэлмэрилэгшэ Н. Мощенникова гэгшэд энээнhээ урдахи фестивальда хабаадажа, бидэндэ танил болоhон нүхэд. Мүнөө бэлигтэй шэнэ нүхэдтэй танилсабабди. БурАССР-эй hургуулинуудай габьяата багша Л. Нетесовае, аймагай газетын редактор В. Давыдовые, мүн газетын хүдэлмэрилэгшэ Л. Цветковае болон бусадай нэрые дурдахаар.

Энэ hонирхолтой зүжэг hайнаар найруулагдан табигдаа. Уран hайханай, хүгжэмтэ шэмэглэлынь яhала hайн. Режиссер **В. Зубарев** авторай бодолые харагшадай ухаанда хүргэжэ шадаhан байна. Нүхэр Зубарев — Зүүн Сибириин гүрэнэй соёлой институдай заочно таhагай V курсын студент, мүнөө жэлдэ гүрэнэй шалгалта барижа, диплом абаха ёhотой. Сэхыень хэлэхэдэ, Зубарев бэрхэ режиссер, наадажа байха үедөө бодолоо гүйлгэхэ гэжэ актернуудтаа тон зүб эрилтэ табидаг. Тиимэл хадань, олонхи актернуудынь даалгагдаhан рольнуудаа hайнаар гүйсэдхэжэ, бодото хүнүүдэй образ гаргажа шадаа. Жэшээнь, **Г. Безбородов** Забродиной рольдо наадахадаа, тэрэнэй досоо хүлгэжэ байhан hанал бодолые харагшадта ойлгуулжа шадаа. Забродин гээшэмнай орёохон абари зантай, тиигэбэшье хүн бэеэрээ ехэ hайн, үнэншэ сэдьхэлтэй юм. Тэрэ бүгэдыень юрын схемэдэ таарууланггүй, тобойсо харуулха гээшэ тиимэшье бэлэн бэшэ байhан.

Тиихэдэ **Н. Кокориной** гүйсэдхэhэн Скворец гэгшын образ hонирхолтой байжа, харагшадай сэдьхэлдэ хадуугдаа. Скворец мүн лэ сэхэ сэбэр зантай хүн, тиимэhээ мэхэ гохо гаргажа, hанаhандаа хүрэдэг хүнүүдые үзэн ядадаг, тэдэнтэй эбсэшэгүйгөөр тэмсэдэг хүнүүдэй нэгэн юм байна гэжэ ойлгообди. Тус образ зүжэгэй эгээл ехэ амжалта гэжэ тэмдэглэхээр. Харин багша **Л. Нетесова** эхэ Клавдия Петровнагай образые сэдьхэл хүдэлгэмөөр наадаа. Мүн бусадшье рольнуудта наадаhан хүнүүд бараг сэгнэлтэдэ хүртөө.

Мухар-Шэбэрэй арадай театрай түсэб мүн лэ ехэ. Войничой «Овод» гэжэ романиие зүжэг болгон найруулжа табиха хүсэлтэй. Эрилтэ ехэтэйгээр даалгагдаhан юумэндээ хандадаг hэн хойноо, «Оводыешье» hайн зүжэг болгожо шадаха бэзэ гэжэ найдая.

Авиазаводой арадай театр **В. Шкваркинай** «Ондоо хүнэй үхибүүн» гэhэн hайн зүжэг харуулба. Соёлой институт дүүргэhэн режиссер **Р. Ефимова** яhала горитой хүдэлмэри хэhэн байна. Театрайнь коллектив hайса ургаа, актернуудынь наадаха шадабариингаа талаар нилээд болбосороо. Зүжэг соо харуулагдаhан эгээл hайн образуудые нэрлэбэл. Маня **(Л. Хандогина),** Костя **(В. Овчинников),** Яков **(С. Свиридов),** Зина **(Воронцова),** Караулов **(А. Бобин),** Ольга Павловна **(Т. Бобина)** болон бусад болоно. Зүжэгтэ залуушуул хабаадана. Наhажаал хүнүүдэй роль наадахадаашье залуу гүйсэдхэгшэд яhала бэрхэнүүд.

Захааминай арадай театр үнинэй суурхадаг ааб даа. Тэндэхид мүнөө жэлдэ **А. Островскиин** «Белугинай hамга абалга» гэhэн зүжэг асараа. Найруулан табигшань—РСФСР-эй ба Буряадай АССР-эй соёлой габьяата хүдэлмэрилэгшэ **В. Соболев,** уран hайханайнь шэмэглэгшэ — **В. Рандин.** Зүжэгэй гол герой Андрей Белугиниие **В. Тугаринов** наадажа, hонин образ гаргаа hэн. Владимир Тугаринов баян фантазитай, мүн роль дээрээ харюусалгатайгаар хүдэлдэг хаш. Hайнаар наадагдаhан ондоошье рольнууд бии. Тус театрай коллективтэ баhал залуушуул олон, арга боломжонь хизааргүй.

«Ая ганга» гэжэ хүдөө ажахын институдай студенческэ театр үнгэрэгшэ фестивальда хоёр зүжэг харуулаа. **Ц. Шагжинай** «Шүдхэртэй сүндүүг» гэhэн зүжэгые ород хэлэн дээрэ, **Ч. Генинговэй** «Соёлмаа, Баташулуун» гэhэн трагедиие буряад хэлэн дээрэ харуулба. Хэлбэри маягайнгаа талаар тон хоёр ондоо зохёолнууд гээшэ ааб даа. Гэбэшье залуу коллектив урдаа табиhан зорилгоёо дүүрэн бэелүүлжэ шадаа гэхэ зэргэтэйбди. «Соёлмаа, Баташулуун» гэжэ зүжэгые **«Инаг дуранай унтаршагүй дүлэн»** гэжэ нэрлээд, өөрынь нэрые хаалта соо абаhан байна. Тэрэнь трагедиин гол удхые хазагайруулаагүй, харин авторай бодолые бүри гүнзэгырүүлhэн шэнги. Соёлмаагай рольдо 2-дохи курсын студент **С. Будаева** наадахадаа, ехэ уянгатайгаар, зөөлөөр наадана. С. Будаева үнэхөөрөө Соёлмаа боложо харагдана, юундэб гэхэдэ, тэрэмнай бүхы сэдьхэлээрээ наадана бшуу. Табадахи курсын студент **Г. Цыбиктаров** Баташулуунай рольдо мүн лэ hайнаар наадажа, дарагдашагүй, омог хүбүүнэй образ гаргаа.

Роль бүхэниие тоолохо болоо haa, бүхэли шэнжэлэл бэшэхэ хэрэгтэй. Тиимэhээ бидэ хуряангыханаар, гүймгэ хэлээд гарабабди.

Гэхэ зуура, студенческэ театр хадаа имагтал залуу хүбүүд, басагадта **хоёрдохи мэргэжэл** үгэхэ зорилготой бэшэ, харин хүмүүжүүлхы удхатай. «Ая гангын» хүдэлмэридэ мүнөө хабаадажа байhан залуушуул үглөөдэр хүдөө нютагтаа соёлой дүлэ бадараалсажа ябаха бшуу.

Тиихэдэ «Ая гангын» хүдэлмэриие эмхидхэн ябуулха талаар режиссер **В. П. Муруева** горитойхон юумэ хэнэ гэжэ тэмдэглэхээр.

Урда тээнь ехээр суурхадаг байhан Барханай арадай театр үнгэрэгшэ фестивальда бирагүй байгаа. Тэрэ театрайхидай урда тээнь түйлаhан амжалтаараа hанаагаа амаршоод hууhанайнь шалтагаан эндэ гараа хаш. Ж. **Цыреннимаевай** «Чингис Саянов» гэжэ зүжэг асараа. Тус зүжэг бэлдэхэдээ, ехэ яараhанай тэмдэг байна. Гэбэшье hайнаар наадагдаhан рольнууд бии даа. Арсалан Абидуевичай рольдо наадаhан **Р. Ешонов** (өөрөө режиссер юм) hонирхолтой. Чингис Саяновые **Г. Яковлев** hайнаар наадаа.

Үнгэрэгшэ фестиваль уран hайханай театральна бүлгэмүүдэй бэхижэhые, зоной дундаhаа ургажа ябаhан бэлигтэй актернуудые элирүүлээ. Гэбэшье саашадаа үшөө ехэ хүдэлмэри хэгдэхэ байна. Тусхай бэлэдхэлгүй хүнүүдые театрай оньhон нюуса шудалуулха талаар hуралсал-хүмүүжүүлгын хүдэлмэри ябуулха шухала.

Арадай уран бүтээлэй байшан, республикын соёлой министерство, Бүхэроссин театральна бүлгэм хото, хүдөөгэй уран hайханай бүлгэмүүдтэ, арадай театрнуудта ехэ туhаламжа үзүүлдэг юм.

Теэд олон театрнууд фестивальда хабаадаагүй. ЛВРЗ-гэй соёлой байшангай, Кабанскын, Хяагта хотын арадай театрнууд урда тээнь харалгада хабаадаhан аад, мүнөө жэлдэ хүдэлмэрээ hуладхаhанhаа боложо, фестивальда юумэ харуулаагүй. Тиихэдэ Сэлэнгын аймагай Галуута-Нуурай, Юрөөгэй соёлой байшангай, Зэдын аймагай Петропавловкын, Түнхэнэй аймагай Хэрэнэй арадай театрнууд тухай hурагшье дуулдахаяа болинхой. Иимэ байдалтай эбсэжэ болохогүй. Аймагуудай хүтэлбэрилхы зургаанууд, залуушуул унтарhан сог дахин hэргээхэ уялгатай.

Арадай театрнуудай бүри олон болоо haa, мүрысөөншье hонирхолтой байхал.

З. ЦЫДЫПОВ,
соёлой институдай багша.

ЯРУУНАhАА МЭДЭЭСЭНЭ

Түрүүшын шан—тэлимбээрхиндэ

Юhэдэхи табан жэлэй түрүүшын квартал соо мал ажалай продукци абаха, гүрэндэ тушааха талаар колхоз, совхозуудай дунда дэлгэрhэн социалис мүрысөөнэй дүн КПСС-эй Яруунын райком болон аймагай ажалшадай депутадуудай Соведэй гүйсэдком hая согсолон гаргаба.

Мүрысөөнэй дүн элиржэ, «Комсомольский» совхоз түрүү hуури эзэлжэ, дамжуулгын Улаан туг ба 100 түхэриг мүнгэн шанда хүртэбэ.

Гүрэндэ мяха тушааха кварталайнгаа түсэб Тэлимбын малшад 119—процент, hү—106 процент дүүргэhэн байна.

Мяха, hү, үндэгэ худалдаха гурба hарын түсэб дүүргэhэн «Победа» колхозой ажалшад 2-дохи шанда хүртэhэн байна.

3-дахи кварталай түсэбөөр

Загаhа барилгаар хахад жэлэй түсэб дүүргэгдэбэ! — гэжэ Николай Печкин, Николай Орлов гэгшэдэй бригада элидхэбэ. Загаhа тушаажа абадаг аймаг доторхи пунктнуудта 800 центнерhээ дээшэ сурхай, алгана, хөөлэнтии, ялаагана гэхэ мэтэ тушаагдаба.

Апрель hарын эхин загаhашадта илангаяа олзоборитой байба. Нэгэ үдэрэй турша соо Исэнгэ гэжэ нуур cooho 200 центнер хөөлэнтии Н. Печкинэй бригада бариhаг, нүгөөдэ бригадынхид 242 центнер hайн шанартай загаhа тэрэ үдэр тушааhан байна.

Мүнөө эдэ бригаданууд 3-дахи кварталай түсэбөөр ажаллажа эхилээ.

Бэлэдхэлшын амжалта

Исэнгын совхозрабкоопой бэлэдхэлшэ Ц. Д. Цыбанова шэнэ табан жэлэй түрүүшын жэлые ажалдаа амжалтатайгаар эхилэнхэй. Яhа, арhа, макулатура, мориной үhэ, мяха, hү, хартаабха, үнгэтэ металл бэлэдхэхэ түсэбөө 200 процент хүрэтэр дүүргэбэ. Тиихэ зуура, бэлэдхэлэй ехэнхи зүйлнүүдээр нүхэр Цыбанова түсэбөө болзорhоонь урид — апрелиин 20-до дүүргэhэн юм.

В. БАЙБОРОДИН.

ТАЙГА СООХИ ХОТЫН hОНИН

СЫКТЫВКАР. 1971 — 1975 онуудта СССР-эй арадай ажахые хүгжөөхэ табан жэлэй түсэб тушаа КПСС-эй XXIV съездын Директивэнүүдэй ёhоор, хүсэн түгэлдэр Печорско ГРЭС-ые барихаар хараалагданхай. Энэнь Печоро хотын оршондо баригдажа, тэрэнэй хүн зоной тоое нэмээхэ байха.

Гэр байрануудайнь талмай миллион дүрбэлжэн метрhээ дээшэ болохоор хараалагдана.

Коми АССР-эй Министрнүүдэй Совет тус хотые үргэдхэн бариха гол түсэб баталба. Проектын авторнууд — Ленинградай архитекторнүүд холын хойто зүгэй байгаалиин уларилые хараада абаhан байна. Хүн зоной ажаhуудалай эрилтэ хэрэглэмжэ hайнаар хангаха хэдэ хэдэн түсэбүүд мүн лэ табигдаа. Эндэ hургуулинууд, үхибүүдэй эмхи зургаанууд, клуб, магазинууд, столовонууд, ателье, спортын талмайнууд баригдахаар хараалагдана.

Хотын тэг дунда Соведүүдэй байшан, соёлой байшан, кинотеатр, гостиница бодохо юм. Спортивна ехэ ехэ барилганууд хэгдэхээр хараалагдана. Үзэсхэлэнтэ hайхан байгаалитай Динька-ель гэжэ голой эрьедэ соёлой ба амаралтын парк эмхидхэгдэхэ.

В. ЛЕБЕДЕВ.
(ТАСС-ай корр.).

ТАСС-ай корреспондентнүүд мэдээсэнэ

МОРДВАГАЙ АВТОСАМОСВАЛНУУД

САРАНСК. Автосамосвалнуудые бүтээдэг Саранска заводhоо үдэр бүри олон машина бэлэн болоод гарана. Елэгэр шэрээр шэрдэгдэhэн самосвалай бортнууд дээрэ «Саранск — Полтава», «Саранск — Краснодар», «Саранск — Ростов», «Саранск — Уфа» гэхэ мэтээр бэшээтэй байдаг.

Саранска заводой машинанууд хабарай тарилгада хабаадуулагдахын тула эльгээгдэнэ. Энэ предприятиин хүдэлмэришэд КПСС-эй XXIV съездын шиидхэбэринүүдые амжалтатайгаар дүүргэхэ гэжэ оролдон, хүдөөгэй ажалшадай захил саг дары дүүргэхые эрмэлзэнэ.

Саранска завод Комиин Автономито республикын автомобиль бүтээдэг түрүүшынь завод болоно. Продукци бүтээн гаргахаhаа гадна, тэрэ улам ургажа, үргэдэжэ байнхай. Заводой гол корпус баригдажа эхилээ. Тэрээн соо хабсаралгын гол конвейер байха юм. Тиихэдээ үйлэдбэриин бүхы хүдэлмэринь автомат техникын хүсөөр хэгдэхээр хараалагдана.

Гол корпусой ашаглалгада орохотой хамта, заводой автосамосвалнуудые бүтээн гаргалга хоёр дахин ехэ болохо юм.

М. ХВАСТУНОВ.
ТАСС-ай корр.

РЕСПУБЛИКА ДОТОРОО ЭГЭЭН ТОМОНУУД

МАХАЧКАЛА. «Главдагестанводстройн» гидромелиораторнууд мянган гектар барайгарай талмай уhалха шэнэ инженернэ системэнүүдые байгша ондо барая. Тэдэнь «Горьковский» совхоздо, «Путь Ленина» колхоздо тарилгын эхилтэр бэлэн болгогдоо. Терек мүрэнэй эрьедэхи эдэ ажахынуудай полинуудынь мүнөө республика доторoo эгээн ехэ барилгын талмайнууд болгогдоо.

Барайгар тариха, тэрэниие хуряаха бүхы хүдэлмэри оньhон техникын хүсөөр хэгдэхэ.

Дагестанда барайгар тарихада тон таарамжатай зохид юм. Үнгэрэгшэ табан жэлэй туршада барайгар таридаг талмайнь 20 дахин нэмээ. Мэргэжэлтэдэй тоолоhоной ёhoор, Терек, Сулак мүрэнүүдэй адагуудта 45—50 мянган гектар иимэ hайн ургамал тариха арга бии. Харин мүнөө жэлдэ барайгар 12 мянган гектарта таригдаха.

А. ПУТЕРБРОТ,
(ТАСС-ай корр.).

ПРОМЫШЛЕННА ГУРИМААР

НАЛЬЧИК. Кабардино-Балкариин ниислэл шадар шубуудай томо фабрика баригдажа эхилбэ. Тус бүридөө 30—30 мянган тахяа багтааха 9 байра, инкубатор, тахяагай дальбараануудые ехэ болгохо батарейнэ цехүүд — эдэ бүгэдэ 20 гектар талмай эзэлхэ. Шубуудай фабрикын хүдэлмэришэдэй бүхы хүдэлмэринь оньhон техникын, автомадай хүсөөр бүтээгдэхэ юм. Тус фабрика жэл бүри 40 миллион үндэгэ үгэдэг болохо. Тодорхойлон хэлэбэл, энэнь хүдөө ажахын бэшэ, харин промышленна предприяти болохо байна. Мяхан болгогдохо 3 миллион тахяагай дальбараа тэжээхэ томо фабрика республика дотор мүн лэ бодхоогдожо эхилээ. Съездын Директивэнүүд соо иимэ түхэлэй предприятинуудые бариха тухай хэлэгдэнхэй бшуу.

Э. МАЛЬБАХОВ,
(ТАСС-ай корр.).

ХАНИ БАРИСААН УЛАМ БЭХИЖЭНЭ

ЭЛИСТЭ. Совет Хальмагай, социалис Монголой ажалшадай хоорондохи харилсаа холбоон hүүлэй жэлнүүдтэ улам бэхижээ. Табан жэлэй саада тээ эмхидхэгдэн байгуулагдаhан совет-монгол хани барисаанай бүлгэмэй Хальмагай отделени энээндэ ехэхэн туhа хүргэнэ. Монголой Арадай революцида хабаадаhан, граждан ба Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агуухэ дайнуудай ветеран Мацак Бимбаев тус отделениие толгойлно.

— Совет-монгол хани барисаанай бүлгэмэй манай отделени Советскэ Союз Монголой Арадай Республика хоёрой хоорондохи бүхы талын харилсаа холбоое, хани барисаае саашадань бэхижүүлхын тула оролдоно гээд М. Бимбаев ТАСС-ай корреспондентдэ хэлэбэ.

— Хальмагай бүхы улад зоной түлөөлэгшэд: хонишод, малшад, хүдэлмэришэд, загаhашад, уран зохёолшод, эрдэмтэд hүүлэй үедэ МНР ошожо ерээ. Харин Монголой Арадай Республикаhаа 8 делегаци манай республикада айлшалжа ерэhэн байна.

Ф. ИВАНОВ,
ТАСС-ай корр.

МАЙН НЭГЭНЭЙ ТУГ БҮХЫ ДЭЛХЭЙ ДЭЭГҮҮР ДАЛБАБА

МНР

УЛААН-БААТАР. (ТАСС). Арадай засагта Монгол ороной ажалшад мүнөө жэлэй Майн нэгэнние «Бүхы дэлхэйн арадуудай холбоо барисаан, һаналаа нэгэдэлгэ, амгалан байдал, ажал, зол жаргал мандаг!»—гэһэн уряатайгаар тэмдэглэбэ.

ПОЛЬШО

ВАРШАВА. (ТАСС). Польшын бүхы радиостанцинууд Кремлиин курантнуудай жабхаланта дохёогоор Майн нэгэнэйнгээ үглөөнэй дамжуулгануудые эхилээ. Варшавын сагаар үглөөнэй 8 часта дуутай, дорьботой Улаан талмай эфирээр дамжан зэдэлбэ. Польшын олон миллион ажалхотонууд, тосхонуудай һайндэрэй жагсаалда гарахаһаа түрүүн Москвагай Улаан талмай дээрэһээ дамжуулагдаһан репортажые харааһан, шагнаһан байна.

Майн нэгэнэй митинг дээрэ КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь Л. И. Брежневэй хэлэһэн үгэ арадай засагта Польшын ажалшадай анхарал ехээр татаа.

Совет ороной 1971 оной Майн нэгэн болбол гадаадынь эб найрамдалта политикын программа, совет арадай баян дэлгэр байдалые бүри ехээр һайжаруулха түсэб хараалһан КПСС-эй XXIV съездын туг доро үнгэржэ байна гэжэ Варшавын радиогой шэнжэлэлгэнүүд дотор тусхайлан тэмдэглэгдэнэ.

ЧЕХОСЛОВАКИ

ПРАГА. (ТАСС). Совет ороной ниислэл хотын ажалшадай һайндэрэй митинг ба жагсаалай эхилһэн Москваһаа, Улаан талмай дээрэһээ радио болон телевидениин сэхэ дамжуулагдажа эхилхэ үеэр Прагын хүн зон Майн нэгэнэй колоннонуудта һаял сугларжа байба. һайндэрэй Москвае, В. И. Ленинэй Мавзолейн трибуна дээрэ гараад байгша КПСС-эй, Советскэ правительствын хүтэлбэрилэгшэдые үнэн зүрхэнһөө амаршалжа байгаа москвагайхидые Чехословакиин ажалшад өөһэдынгөө телеэкранууд дээрэһээ харабад.

КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь Л. И. Брежневэй Улаан талмай дээрэ хэлэһэн үгые Чехословаки сэхэ анхаралтайгаар шагнаа.

БОЛГАРИ

СОФИ. (ТАСС). Болгариин ажалшад дэлхэй дээрэхи түрүүшын социалис гүрэнэй ниислэл — Москва хотын Улаан талмайе хараа, шагнаа.

Софиин ба Болгариин бусад городуудай талмайнууд болон үйлсэнүүдтэ тодхогдоһон репродукторнууд Советскэ Союзай, аха дүү социалис оронуудай ажалшадта зорюулжа КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь Л. И. Брежневэй хэлэһэн амаршалгын үгэнүүдые Майн нэгэнэй жагсаалда гараһан ажалшадтаа дамжуулан дуулгаа. Болгариин улад зон совет арадтай хамтадаа Совет ороной ниислэлдэхи митинг болон һайндэрэй жагсаалые хаража, шагнажа, ехэтэ һонирхоһон, баясаһан байна.

ВЕНГРИ

БУДАПЕШТ. (ТАСС). Арадай засагта Венгриин ажалшад совет аха дүүнэртэеэ хамта һайндэрэйхеэр шэмэглэгдэһэн СССР-эй ниислэл хотын Улаан талмай дээрэ гаралсаһан, Майн нэгэнэй баярай митингдэ хабаадалсаһан, КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь нүхэр Л. И. Брежневэй үгэ шагнаһан байна. Венгриин телевидени Майн нэгэнэй үглөөгүүр Москваһаа дамжуулга эмхидхэн, тэрэниие хараха, шагнаха арга боломжо ажалшадтаа олгоо.

ЯПОН

ТОКИО. (ТАСС). Японой ажалшад Бүхы дэлхэйн ажалшадай һаналаа нэгэдэлгын үдэр—Майн нэгэнние баярай оршон байдалда тэмдэглэбэ. Японой ниислэл хотын 500 мянга гаран хүдэлмэришэд, алба хаагшад Майн нэгэнэй үдэртэ зорюулагдаһан митингын болоошо газарта, Токиогой түбтэхи ехэ парк соо сугларaa.

Митингдэ хабаадагшад ажаһууха ба ажаллаха арга боломжоёо һайжаруулхын түлөө, Окинавые Япондонь энэ дары, үгэ дуугүйгөөр бусаалгахын түлөө, япон-американ аюулгүй байдалай договор гэдэгые усадхахын түлөө, амгалан ба нейтральна замаар Японоо хүгжөөхын түлөө тэмсэхэ гэжэ эрид шиидэнхэй байһанаа элирхэйлэн мэдүүлбэ.

Митингдэ хабаадагшад тэрэнэй дүүрэһэнэй һүүлээр тугууд болон транспарантнуудые баряад, Токиогой үйлсэнүүдээр дабшаа.

ТАНЗАНИ

ДАР-ЭС-САЛАМ. (ТАСС). Танзаниин ниислэлэй ажалшад Бүхы дэлхэйн ажалшадай һаналаа нэгэдэлгын үдэр—Майн нэгэнние ехэ жагсаалаар тэмдэглэбэ.

Жагсаалшадай колоннонууд эртэ үглөөгүүрһээ хотын үйлсэнүүдээр дабшан, Майн нэгэнэй баярай митингын болоһон газар тээшэ, Танганьикиин ажалшадай национальна холбооной байшан тээшэ зорин дабшаба. Республикын вице-президент Рашиди Кавава гэгшэ митингдэ хабаадагшадта хандан үгэ хэлэхэдээ, ажалай шэнэ амжалта түйлахыень, Эхэ оронойнгоо аша туһада национальна нэгэдэлээ бэхижүүлхыень Танзаниин ажалшадые уряалба.

ДРВ

ХАНОЙ. (ТАСС). Бүхы дэлхэйн ажалшадай һаналаа нэгэдэлгын үдэрые вьетнам арад ажалай шэнэ амжалтануудаар угтаа. Ханойн промышленна олохон предприятинуудай коллективүүд энэ жэлэй түрүүшын дүрбэ һарын үйлэдбэриингөө түсэбүүдые болзорһоонь урид дүүргэһэн тухайдаа Майн һайндэрэй урда тээхэнэ мэдээсээ һэн. Ажалай амжалтануудые түйлаһан 3500 гаран предприятида социалис ажалай коллективэй хүндэтэ нэрэ зэргэ олгогдоо.

ДРВ-е хамгаалагшад, урда жэлнүүдэйхидэл адляар, Майн 1-ние дайшалхы бэлэн байжа угтаба.

ГДР

БЕРЛИН. (ТАСС). Л. И. Брежнев ангиин талаар хилын саанахи аха дүүнэртээ, бүхы оронуудай ажалшадта Майн 1-нэй халуун амаршалга хүргэһэн байна. Тиин АДН агентство Москвада, Майн 1-нэй митинг дээрэ КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь Л. И. Брежневэй хэлэһэн үгэ тухай мэдээсэлээр өөрынгөө дамжуулгые эхилээ.

АНГЛИ

ЛОНДОН. (ТАСС). Майн 1-нэй митинг дээрэ КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь Л. И. Брежневэй хэлэһэн үгэ Англиин радиогоор дамжуулагдаһан, һүүлэй мэдээсэлнүүд дотор, мүн информационно агентствэнүүдэй репортажнууд соо элитэ һуури эзэлбэ.

ФРАНЦИ

ПАРИЖ. (ТАСС). Франс[...] агентство Москвада, Майн 1-нэй [...]тинг дээрэ КПСС-эй ЦК-гай Ге[...]ральна секретарь Л. И. Бре[жневэй] хэлэһэн үгэ Англиин радиогоо[р дам]жуулаа.

США

НЬЮ-ЙОРК. (ТАСС). «США [...] мүнөө жэлэй Майн 1 эрхэ сүл[...] демократиин ба амгалан бай[...] түлөө тэмсэлдэ арад түмэнэй [...] олоороо хабаадажа байһые эли[...]лэн харуулба»,—гэжэ Бүхы [дэл]хэйн ажалшадай һаналаа нэ[гэдэл]гын үдэрөөр дашарамдуулан, С[ША]гай Компартиин Национальна[...] тедэй тунхаглаһан мэдүүлгэ [...] хэлэгдэнэ.

Майн 1-нэй үдэр америка[...]дай табиһан эрилтэнүүд США[...] арад зоной һаяын жагсаалнууд[...]дэ эли тодоор элирхэйлэгдэ[...]гаа. Тэдэнь: Индокит[...] бүхы американ сэрэгүүдые эн[...]ры, хүсэд бүрин гаргаха, [...] райн илгаа гаргалгые усад[...] мүрдэлгэ хашалга болиулха, [...] ядуу байдалтай тэмсэхэ гэһэн [...]тэнүүд болоно.

Илалтын үдэрые угтуулан

ХЭТЭДЭЭ МҮНХЭ

НОВЕЛЛЭ

Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агууехэ дайнай дүүрэһэнһээ хойшо, үни удаан хүлеэлгэһэн Илалтын үдэрэй мандаһанһаа хойшо хори гаран жэл үнгэрбэ. Эсэгэ ороноо фашис булимтарагшадһаа хамгаалгын энэ шэрүүн дайнда туйлаһан Илалтамнай хэды нангин гээшэб! Бүхы араднай дайсанда эсэргүүсэн, нэгэ хүн шэнгеэр бодоо ха юм.

Энэ дайнда унаһан хүбүүд, эсэгэнэр хэды олон бэ! Тэдэнэр хэзээдэшье мартагдахагүй.

Цыдыбэй Доржо нютагайнгаа бусад хүбүүдтэй хамта дайнай түрүүшын үдэрнүүдтэ мордоо һэн. Базарай Цыдыбтэн гурбан хүбүүдээ дайнда мордохуулһан юм. Доржо Базарович аргагүй һайхан. аргагүй нимгэн сэдьхэлтэй хүн байгаа. Тэрэ бэшэнһээл һаа уряар эхэ, эсэгэдээ хандадаг бэлэй. Би тиихэдэ долоотой ябааб. Доржо нагасынгаа дайнда мордоһыень ехэл элихэнээр һанадагби. Баруун посхоодой ехэ үүдэнэй наана олон машинанууд һубарина. Машинануудта зон багтахаяа болитороо һуунхай. Нагаса баабай бидэ хоёр посхоодой үүдэнэй наана хүрэтэр гүйлдэ гүйлдэһөөр ошоо һэмди. Бэшэ түрэлхиднай бултадаа үдэшэхэеэ ерэһэншье һаа, наана үлэһэн байгаа.

* * *

Тиигээд лэ Доржо нагасамни дайнда мордоо. Удангүй минии эсэгэшье, Дугар ба Санжи-Митып нагасанууднишье Эсэгэ ороноо фашис булимтарагшадһаа хамгаалхаяа дайнда ошоо һэн.

Эхэ оромнай, арад зомнай эхэ, эсэгэнэр, түрэлхид гаралхид тэдэ дайнай шэрүүн байлдаанһаа бусаагүй, хэтэдээ залуухан зандаа үлэһэн баатар хүбүүдээ энэ хабарай сэлмэг үдэрнүүдтэ һанан шаналжа, алдар солыень тэмдэглэнэ.

Түрэл һайхан газар дайдаяа, Эхэ ороноо сээжээрээ халхалан хамгаалалсаһан алдарта хүбүүдэй нэгэн тухай, Доржо Базарович Цыдыпов тухай, дайнай шэрүүн үдэрнүүд тухай бэшэхэ гэжэ шиидээб.

* * *

1943 оной сентябриин һүүл баг байгаа. Поезд баруулжаал, баруулжаал жүдхэнэ. Тэндэ, баруун тээ дайнай улаан дүлэн. Хэдэн сүүдхэ ябаһанай һүүлдэ Цыдыпов эльгээгдэһэн газартаа хүрэжэ ерэбэ. Тэрэ хүндөөр шархатаһанай һүүлээр госпитальдо удаан хэбтэжэ эдэгээд, һөөргөө фронт ошожо ябаһан байгаа. Тэрэниие нэгэдэхи взводто эльгээбэ. Тэндэнь взводой командир Смоленскэ областиин Денис Прокопьевич Доронин ба үхэр буугай командир Тимофей Захаров гэгшэд бии юм гэжэ Доржо дуулаһан ябаа. Доржо взводой расчедто морёор хүргүүлжэ ерэмсээрээ, тэргэһээ буужа байба. Согтой залитай, хурса харасатай, үндэр, үбсүүндээ медальтай, погонтой хүн землянкаһаа гаража ерээд, Доржодо хэн байһанаа мэдүүлбэ. Тэрэнь Захаров байгаа. Тиихэдэнь Доржо ягдайн жагсажа: «Нүхэр сержант Захаров, танай мэдэлдэ младша сержант Цыдыпов ерэбэ»,—гэжэ сэрэгэй гуримаар элидхэбэ.

Тиигээд тэдэ хоёр хөөрэлдэжэ, бэе бэе тухайгаа мэдэлсээ һэн.

Захаров лейтенант Доронинтой үнинэй хамта дайлалдажа ябаһан хүн байгаа. Хүндэ байлдаануудта хабаадалсаһан тухайгаа хөөрэбэ. Доржошье бага бэшые үзэһэн ябаа.

Сержант Захаров Доржые лейтенант Дорониндо абаашажа танилсуулба. Доржо Цыдыпов Захаровай орлогшо, буудагша болгогдон томилогдобо.

Тэрэ сагһаа хойшо Доржо Тимофей хоёр тон дүтын болошо, байлдаануудай забһарта сэдьхэлэйнгээ һонинууд тухай хөөрэлдэдэг бэлэй.

Тэрэ түрэһэн нютаг, түрэл һайхан элдин хонгор Ярууна тухайгаа хөөрэдэг, эхэ эсэгэеэ дурдадаг һэн. Загаһа баридаг, агнадаг, түрэл колхоздоо үбһэ сабшадаг байһан тухайдаа, инаг басаган тухайдаа хөөрэхэ, Доржо айлшье боложо үрдингүй, сэсэглэжэ ябаһан залуухан эдир наһандаа сэрэгтэ мордоо ха юм. Сэлгеэ һайхан Яруунадаал адли шэнхинэмэ гоё дуунуудые дуулахадань, нүхэдынь ехэ һайхашаадаг һэн гэхэ. Фашис булимтарагшадые бута сохёод, түрэл нютагаа бусажа, амгалан ажалаа хэжэ жаргаха тухайгаа Доржо хөөрэхэ. Тэдэнэр бултадаал илахабди гэжэ этигэжэ ябаа!

1943 оной июниин тэн багаар тэдэнэр түрүү зэргэдэ гаража, обороно эзэлжэ, үхэр буугаар буудадаг болобо.

Командир Захаровынь забһар олоходоо, нүгөө нүхэдтөө һайрхан татажа хэлэдэг һэн: «Харыт, миниишни буудагша ямар бэрхэ гээшэб, алтан хүбүүн даа».

Хүрин улаан шарайтай, үндэр сэбэр бэетэй Доржын үбсүүндэ һаяхан абаһан медалиинь ялаганана. Тэрэ үхэр буугайнгаа хажууда хүлһөө аршан юушьеб хэнэ. Тимофей хажуудань ошожо хөөрэлдэнэ, хамһалсана.

Захаровай расчёт батарей соогоо эгээл түрүү гэжэ тоологдодог һэн. Игсуун үеын болоходо, эгээл хүшэр газарта, пехотодо харгы замыень сэбэрлэжэ үгэхыень энэл расчедые эльгээдэг бэлэй.

Тимофей нүхэд тухайгаа сэдьхэлээ ехэ зободог хүн байгаа. Доржые бүришье дүтэ, түрэһэн дүүһээ өөрэгүй тоолохо. Нүхэдынь Тимофей Доржо хоёрые нэгэ хүн шэнгеэр һанаха. Хэды һайхан хани нүхэсэл бэ! Тэдэнэй расчет арадуудай хани барисаанай һүлдэ болодог һэн. Эндэ олон ондоо яһатанай хүбүүд сугларһан байгаа. Тэдэнэр булта нэгэ һаналтай, дайсаниие түрэл дайдаһаа түргэхэн холодуулаад, гэртэхиндээ, түрэл нютагаа бусажа, амгалан ажалаа үргэлжэлүүлхэ гэһэн нэгэ нангин хүсэлтэй эрмэлзэжэ ябаа.

1943 оной августын һүүл баг. Дайсаниие Смоленскэ областьһоо намнажа байһан үе.

Доржын дайлалдажа ябаһан расчет түрүү зэргэдэ зандаа. Тэдэнэр урагшаал дабшана, дайнай халуун амисхаалые мэдэрэн урагшаал дабшана. Харгы муу, шабар шабха. 60 модон соо амарангүй урагшаа дабшаба. Булта үхэр буугайнгаа хойноһоо һубарин алхалалдана. Доржо командиртаяа зэргэлэн түрүүн ябана, бэшэниинь хойноһоонь һубарина. Командирайнгаа заабаряар ээлжээгээр үхэр буу дээрээ һуужа амарна.

Энэ—фронтын юрын лэ үдэр бэлэй. Нимэ үдэрнүүдые Доржо үсөөн бэшэ үзөө даа. Фронт дээрэ эрэлхэг зориг, баатаршалга тухай хэлэдэггүй. Теэд фронтын үдэр бүхэниинь алдар солото баатаршалга, Эсэгэ оронойнгоо түлөө эрэлхэг зориг гаргалга болоно ха юм. Энэ—тэмсэл ба илалта, ажамидарал ба үхэл.

«Эсэгэ ороноо хамгаалгын дайнай эгээл түрүү зэргэдэ ябажа, харата дайсаниие хамха сохилсон, түрэл Ороноо алхам бүхэнөөр сүлөөлэлсэжэ ябанаб» гэжэ һанахадаа, Доржо омогорхон, юунһээшье далтирангүй, эрэлхэгээр байлдаанда орогшо бэлэй.

Тэдэнэр мүнөө землянка хэжэ, тамхилжа, ами абаба. Эндээ ехэ үнишье байнгүй, дахяад урагшаа дабшаа һэн. 20-ёод модо ябаад, баһа шанга байлдаан, хатуу тулалдаан... Мүнөө дайсан ехэ ой соо шэбээлһэн байжа, Доржо нүхэдтэеэ тэрээндэ туласа хүрэжэ ерэһэн байгаа.

Энэ тэнсүү бэшэ шэрүүн тулалдаанда үхэр буунь снарядта дайрагдашаба, Доржо Тимофей хоёр багахан нүхэ малтажа хоробо. Тээ хажуу тээнь снаряд буужа, нюдэ сабшаха зуура гэжэ хэлэхээр саг соо тэдэнэр элһэ шоройдо булагдашаба. Доржо арайхан гэжэ бодоод: «Тимофей, амиды гүш?»—гэжэ хашхарба. Тимофей толгойгоо үргэжэ: «Амиды хэбэртэйб, гансал хүдэлжэ шадахаяа болитороо шоройдо булагдашооб»,—гэжэ хэлэбэ...

* * *

Һүни болоһон хойно мори асаржа, үхэр буугаа шэрэжэ, бүхы расчедтоёо хамта хойшоо, ара тала руу ошоһон байгаа. Тиихэдэ Доржые ондоо расчедто оруулаа һэн. Үхэр буугайнгаа заһагдахадань, өөрынгөө расчедтэ һөөргөө бусаба...

Хоёр һарынгаа мүнгэ тэдэнэр абажа, Доржо гэртэхиндээ эльгээгээ һэн. «Миниишни эхэ, эсэгэ наһатай боложо ябаһан зон. Тэндэмнай ган гасуур болоо гэжэ бэшэнэ. Тэдэнэймни нэгэ зохид юумэ абажа эдеэшье һаань, ехэ»,—гэжэ Доржо Тимофейдээ хөөрөө бэлэй.

«Ашата эхэ, эсэгэмни! Аяар холын Белоруссиһаа амар мэндээ хүргэнэб! Фронт дүтэ. Добтолгодо бэлдэжэ байнабди. Дайсанаа дараад лэ, удааншье болонгүй бусахабди даа. Хүлеэжэ ядангүй, һайн байгты. Хоёр һарынгаа мүнгэ эльгээбэб. Хотоёо зошологты, бэеэ гамнагты.

Танай хүбүүн Доржо».

гэһэн бэшэг эльгээһэн байгаа.

Ноябриин тэн багаар тэдэнэр добтолгодо ороо һэн. Түрүү зэргэдэ гаража, үргэн дардам харгы замай ойро үхэр буунуудаа зэргэлүүлбэ. Үдэр юушье хэхын аргагүй, дайсанай нюдэн доро байгаа. Бүхы юумэеэ һүни бэлдэдэг бэлэй.

Үглөөгүүр эртэ. Абяа шэмээгүй. Добтолгодо бэлэн болоод, «Буунуудта!» гэһэн команда хүлеэжэ байһан үе. Үглөөнэй 6 саг. Удаан хүлеэлгэһэн захиралта үгтэжэ, катюшанууд буудажа, һүүлээрнь, батарейн бүхы зэбсэгүүд буудаба. Шэхэ дүлиирүүлмэ абяан, утаан уняар. «Арбан снаряд!» гэһэн команда Доржо арайхан дуулажа, захиралта дары дүүргэгдэбэ. Газарай дорьбооноһоо землянкашье һалаба. Дайсан баһал шангарна. Гурбан час шахуу үргэлжэлһэн энэ хатуу байлдаан һүүлдэ замхажа, ябаган сэрэгнай дайсанай оборонодо добтолон оробо. Хэды шанга тулалдаанай болоошье һаань, манайхин дайсаниие холодуулжа шадаба. Дайн лэ хадаа дайн. Баатарай үхэлөөр олон хүбүүд унаһан байгаа. Тэдэнэй дунда Доржын һайн таниха болоһон Петрошье бии һэн. Петро дайсаниие дараад нютагаа бусажа, дуратай басаган Маринатаяа ниилэн, түбхинэжэ һууха тухайгаа, магад, гансал Доржодошье хөөрэдэг байгаа аалам. Тэрэнэй шарай һайхан, урал дээрэнь эхынь һүн хатаагүй гэжэ хэлэхээр залуухан пэн. «Хайран Петро. Эхэ, эсэгэ тухайгаа, Марина тухайгаа, дүүнэр тухайгаа хэды инаг дулаахананаар хөөрэгшэ һэмши! Ямар урагшаа һанаатай, эрэлхэг зоригтой һэмши! Петро, шиниишье баатараар унаһан, бэшэшье нүхэдэйнгөө, бүхы эхэнүүдэй адхаһан нёлбоһоной түлөө, Эсэгэ оронойнгоо дайнда шархатаһан газарнуудай түлөө ами бэеэ хайрлангүй тулалдахабди» гэжэ Доржо шэбэнэнэ. Досоонь уйтаран, түбэнгидэнь түглынэ.

Һарын һүүл багаар дахяад шанга добтолгодо оробо. Тэрэ добтолгын үедэ Доржо баатарай үхэлөөр унаһан байгаа...

Мүнөө мандан һалбаржа байгаа манай амгалан байдалда Доржын, Петрогой, мүн бусадайшье нэрэнүүд мүнхэ!

Г. БАДМАЕВА,
СССР-эй Журналистнуудай холбооной гэшүүн.

ЗАНШАЛТА ХОРИН ХОЁРДОХИ...

ЖЭЛ БҮХЭНДЭ май һарын түрүүшын амаралтын үдэрнүүдэй нэгэндэ үнгэргэгдэдэг «Буряад үнэн» газетын дамжуулгын кубок, шагналда хүртэхэ заншалта—хорин хоёрдохи эстафетэ үнгэрэгшэ амаралтын үдэр Улаан-Үдэ хотын Соведүүдэй талмай дээрэ үнгэргэгдэбэ. Энэ үдэр бүрхэг, бага зэргэ һалхитай байгаашье һаань, спортоор һонирходог хотымнай ажалшад үйлсэ, талмайнуудтаа олоороо гаража, хурдан солбон спортсменүүдэй урилдахые хаража, урмашаһан, баясаһан байха юм. Мүрысөөндэ хабаадахаар сугларһан команданууд жагсаад, урилдаанда бэлэн болоһон тухайнь мүрысөөнэй главна судья В. Л. Балдаевай элидхэһэнэй удаа, үдэрэй 12 часта урилдаан эхилһэн байна.

Найман жэлэй һургуулинуудай спортсменүүд эгээн түрүүлэн урилдаанда табигдажа, тэдэнэй хоорондо шанга тулалдаан эхилнэ. Үнгэрэгшэ жэлдэ Кабанскын аймагай Сэлэнгын найман жэлэй һургуулиин басагадай, хүбүүдэй команданууд үетэн нүхэдэйнгөө дундаһаа шалгаржа, манай редакциин дамжуулгын хоёр кубок абаһан юм. Мүнөө урилдаанда табигдаһан басагадай алиниинь алин гэшэгүй гэхээр хурдан солбоноор урилдажа, богони саг соо эстафетэеэ асархые эрмэлзэнэ, оролдоношье. Урилдаанай эхилһээр наймахан минутын үнгэрөөд байхада түрүүшын хүн «Прогресс» театрһаа хойшоо гүйжэ ябахань харагдаба. һүүлшын этапһаа эстафетэ абажа гараһан Сэлэнгын найман жэлэй һургуулиин һурагша Нина Трунева ябуул дундаа энгэртээ «49» гэһэн номертой басага хүсөөд, урдань орошобо. Түр зуура финишэй лентэ үбсүүн дээгүүрээ хүндэлдүүлэн гүйжэ ерэһэн Нина командаяа түрүү һуурида гаргажа, һургуулиингаа басагад, хүбүүдэй амаршалга болон баясхаланда хүртэнэ. Тиигэжэ эдэнэр зайгаа 9 минута 11,5 секунда соо гаталжа, дахинаа дамжуулгын кубок абаба. Хоёрдохи, гурбадахи һууринуудые 49-дэхи, Тарбагатайн найман жэлэй һургуулинуудай команда эзэлбэ. Эдэнэрэй удаа хүбүүд урилдаха болонхой, стартда дуудагдана. Эдэнэр басагадһаа дутуугүй түргөөр гүйхые оролдон, хоорондоо ана-мана тулалдаһаар хараа далда ороно. Али һургуулиин команда түрүүлэн эстафетэеэ асарагша aаб гэһэн асуудалда харюу хүлеэгшэд байд гээд лэ урилдаанай харгы руу хараашалнад. Гэнтэ улаан, ногоон, сагаан майкатай хурдан солбон гурбан хүбүүд харгын бэлшэр дээрэ бии боложо, «манай Саша түрүүлэн ябана» гэлдэн Тарбагатайн найман жэлэй һургуулиин һурагшад шаг шууяа табилдана, «Ура-а!» хашхаралдаадшье абана. Бултанһаа түрүүлэн финишэй лентэ таһалагшань нээрээшье тус һургуулиин һурагша Александр Димов байшоо. Эдэнэр эстафетэеэ долоон минута 13,5 секунда соо дамжуулһан байна. Эрхимлэгшэдһээ хоёр алхасаар хожомдожо фиништэ ерэһэн Дээдэ Саянтын һургуулиин команда хоёрдохи һуури эзэлбэ. 37-дохи һургуулиин команда хотын һургуулинуудай дундаһаа шалгаржа, гурбадахи һуури эзэлһэн байха юм.

Эдир спортсменүүдэй удаа арбадахи классуудай һурагшад урилдажа, баһал шанга тулалдаа хоорондоо гаргана. һүүлэй үедэ манай газетын шан абадаг 73-дахи һургуулиин басагад, хүбүүдэй команда энэ жэлдэ дахинаа шалгаржа, дамжуулгын хоёр кубогта хүртэнхэй, баяр дээрэ баяр нэмэжэ, хүхин сэнгэһэн байна. Хоёрдохи һуури 65-дахи һургуулиин команда эзэлээ.

Табадахи урилдаан. Эндэ техникум, училищи, үйлэдбэриин коллективүүдэй спортсменүүд хоорондоо мүрысэбэ. Мүрысөөнэй дүн гаргахада, училищинууд сооһоо багшанарай, институдуудай дундаһаа Зүүн Сибириин культурын институдай библиотекын факультедэй, техникумүүдэй дундаһаа индустриальна техникумэй команданууд (эхэнэрнүүд) түрүүшын һууринуудые эзэлбэ. ГПТУ-гай командануудай дунда болоһон урилдаанда хоёрдохи училищиинхид эрхим байба. Үйлэдбэриин коллективүүдэй спортсменүүд сооһоо гэр барилгын комбинадай команда зайгаа долоон минута, 08 секунда соо гаталжа, мүн лэ түрүү һуури эзэлһэн байна.

һүүлшын—15 километрэй утын зайда институдуудай холимол (эрэшүүл, эхэнэрнүүд) команданууд урилдажа, хотын үйлсэдэ гараһан ажалшадые һонирхуулба. Эндэ үбсүүндээ 198-дахи номертой командын спортсменүүд этап бүхэндөө түрүүлэ түрүүлһээр командаяа түрүү һуурида гаргажа шадаба. Хурдан, солбоноор гүйдэгөөрөө суута гараһан Александр Сапунов 1600 метрэй зайе, эгээл эрхим саг соо гаталжа, редакциин мүнгэн шанда, грамотада хүртэһэн байха юм.

«Буряад үнэн» газетын заншалта — хорин хоёрдохи мүрысөөн дүүрэжэ, түрүү һуури эзэлһэн командануудта дамжуулгын кубок, грамотанууд барюулагдаа. Мүн хоёрдохи, гурбадахи һуури эзэлһэн командын гэшүүд грамотануудаар шагнагдаһан байна.

Жэл бүри үнгэргэгдэдэг заншал болоһон энэ эстафетэдэ Доржи Банзаровай нэрэмжэтэ багшанарай институт өөрынгөө командагүй байһаниинь халагламаар байгаа. Юуб гэхэдэ, тус институдай хурдан спортсменүүдынь — «Правда» газетын ехэ урилдаанда хабаадалсаха болонхой, Кисловодскдо бэеэ һорижо байһан юм ха. Зүгөөр хэдэн зуугаад һурагшадтай, тиихэ мүртөө [...] спортын факультедтэй тус инсти[тутай] хүтэлбэрилэгшэдэй урил[даанда] табиха хоёрдохи командагүй һу[...]ниинь ехэ гайхамаар байгдаа. [...] хотын дунда, найман жэлэй һург[уу]линууд энэ жэлдэ үсөөнөөр хаб[аадал]даа гэжэ тэмдэглэхэ хэрэгтэй. [Рес]публикын Министрнүүдэй Сове[дэй] дэргэдэхи физкультура, спортын [ко]митет, спортын бүлгэмүүдэй хү[тэл]бэрилэгшэд урилдаанда хаб[аадаха]маар һайн спортсменүүдтэй бо[...]хын хойноһоо оролдохо, эмхи[...]шье уялгадаа хайша хэрэгээр [...]даа гэжэ тэмдэглэхэ хэрэгтэй. Эн[...]һээнь боложо хотын 2, 3, 4-дэхи [...]лон бусад дунда һургуулинууд[ай] «Труд», «Спартак», «Буревестник», «Локомотив» бүлгэмүүдэй, «Заб[айкалец]» клубай спортсменүүд [зан]шалта урилдаанда хабаадалса[...]бшуу.

Б. ЦЫРЕМПИЛОВ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: 65-дахи дунд[а] һургуулиин командын гэшү[үн] эстафетэ дамжуулалсажа ябаа. Нүгөөдэнь—лесотехникумэй [...] лөөлэгшэ урилдаанай зургэ дээрэ харуулагдана.

С. БАЛДУЕВАЙ фото.

ФУТБОЛ

Үшөө хоёр очко

СССР-эй футболистнуудай «А» классай хоёрдохи бүлэгтэ наададаг футболистнуудай хоорондо хоёрдохи уулзалгань һаяхан үнгэргэгдэбэ. Сибириин хотонуудаар ээлжээтэ уулзалгая үнгэргэжэ ябаһан манай «Сэлэнгэ» команда Омск хотын «Иртыш» командатай хоёрдохи наадаяа үнгэргэһэн байгаа. Тиихэдээ талмайн эзэдые 2:0 тоотойгоор шүүбэ. «Сэлэнгын» добтологшо — Юрий Самсонов нааданай эхилһээр 15-дахи минутын ябажа байхада тоо нээһэн байгаа. Нааданай хоёрдохи хахадай дүүрэтэр үшөө 15 минутын үлөөд байхада нүгөөдэ добтологшонь — Юрий Изюмцев хоёрдохи бүмбэгэеэ талмайн эзэдэй ворота руу сохижо оруулһан байха юм. Тиигэжэ манай «Сэлэнгэ» хоёр нааданай удаа гурбан очкотой болонхой.

«Сэлэнгэ» команда удаадахи наадаяа Новосибирскын «Дзержинец» командын стадион дээрэ майн 6-да үнгэргэхэнь.

МАНАЙ КОРР.

Эрхим экран

ХОЕРДОХИ ПРОГРАММА. МОСКВА ХАРУУЛНА: 14.00 — орон доторхи һонин. 14.05 — «эфир соо залуушуул» гэһэн дамжуулга. 15.15 — «Майский ветер» гэһэн һурагшадта зорюулагдаһан дамжуулга. 15.45 — киногой аяншалгада дуратайшуулай клуб. 16.45 — «Дальневосточный научный...» гэһэн дамжуулга. **УЛААН-ҮДЭ ХАРУУЛНА:** 18.45 — «Солдаты Отчизны» гэһэн документальна телевизионно фильм (1-дэхи серинь). 20 чаһаа. 21.30 минута хүрэтэр амаралта. **МОСКВА ХАРУУЛНА:** 21.30 — концерт. 22.05 — телезүжэг. 23.30 — литература тухай хөөрэлдөөн. **НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА. УЛААН-ҮДЭ ХАРУУЛНА:** 18.00 — үхибүүдтэ зорюулагдаһан фильм. 18.20 — киноочерк. **МОСКВА ХАРУУЛНА:** 18.45 — орон доторхи һонин. 18.55 — фильм-концерт. 19.40 — «Мүнөөдэр — Хэблэлэй үдэр» гэһэн дамжуулга. **УЛААН-ҮДЭ ХАРУУЛНА:** 20.00 — телепанорама.

ПРАВДА БУРЯТИИ

Нэгэдэхи хуудаһанда: хэблэлэй үдэртэ зорюулагдаһан [...]рүү бэшэг. ТАСС-ай шу[...] мэдээсэлнүүд. Хабарай тар[ил]гын ябаса тухай материалнууд.

Хоердохи хуудаһанда: партийна эдэбхитэдэй аймагай су[...]лаануудһаа абтаһан материалнууд. А. Данькогой «Шэм[...] ехэтэй тэжээл бэлэдхэхэ» гэһэн статья. Һунгалтада бэлэдх[...] тухай материалнууд.

Гурбадахи хуудаһанда: «Мүнөөдэр — хэблэлэй үдэр» гэһэн[...]ниитэ гаршаг доро тусхай материалнууд.

Дүрбэдэхи хуудаһанда: хилын саанаһаа абтаһан ТАСС-ай мэдээсэлнүүд. Спортын һони[н...]

РЕСПУБЛИКЫН ЖУРНАЛИСТНУУДАЙ ХОЛБООНДО

һаяхан Буряадай АССР-эй Журналистнуудай холбооной правлениин Президиумэй заседани болобо.

СССР-эй Журналистнуудай холбоондо шэнэ гэшүүдые абаха тушаа асуудал хэлсэхэ зуураа, Баргажанай аймагай газетын редактор нүхэр Н. И. Козулиниие, «Правда Бурятии» газетын соёлой болон һургуулинуудай таһагые даагша нүхэр А. Г. Семеновае, «Буряад үнэн» газетын бэшэгэй таһагые даагша нүхэр Д. Ц. Цыбеновые СССР-эй Журналистнуудай холбооной гэшүүд болгон абаха тухай тогтоол Президиумэй заседани дээрэ абтаба.

Гэшүүнэй түлбэринүүдые түлөөгүй, журналистын эмхитэй холбоо барисаагүй болоһон дээрэһээнь «Буряад үнэн» газетын хүдэлмэрилэгшэ нүхэр А. Л. Мантаев президиумэй тогтоолоор СССР-эй Журналистнуудай холбооной гэшүүнһээ гаргагдаба.

Журналистнуудай эхин эмхинүүдэй зууршалһанай ёһоор, хэблэлэй зургаануудта үни удаагаар, амжалтатайгаар хүдэлһэнэйнь, журналистика, эмхиин хүдэлмэридэ эдэбхитэйгээр хабаадаһанайнь түлөө президиум «Буряад үнэн» газетын редакторай орлогшо Р. Б. Бимбаевые, Кабанскын аймагай газетын редактор нүхэр Н. К. Попковые, Хэжэнгын аймагай газетын редактор бэшэгүүдэй таһагые даагша нүхэр А. Т. Ткачые республикын Журналистнуудай холбооной Хүндэлэлэй грамотаар шагнаба.

Спортын мүрысөөнүүдые угтуулан Журналистнуудай холбооной зүгһөө барламал хуудаһануудые хэблэхэ тухай хэлсэгдээ, байгша оной май, июнь ба июль һарануудта республикын Журналистнуудай правлениин хэхэ хүдэлмэриин түсэб баталагдаа.

Ц. ДУГАРОВ.

Редактор
Ц. Ц. ЦИБУДЕЕВ.

Манай адрес, телефонууд:

г. УЛАН-УДЭ, ул. Ленина, 35. Телефоны: редактора—54-54, приёмная—54-93, зам. редактора—68-08, зам. редактора—62-62, ответ. секретаря—50-52, зам. ответ. секретаря—66-76, отделы: партийной жизни—60-91, сельского хозяйства—64-36, 63-86, пропаганды и агитации—56-23, промышленности и строительства—61-35, советского строительства и быта—69-58, культуры и школ—60-21, писем и рабселькоров—67-81, информации—34-05, общественная приёмная—56-62, машинное бюро—57-63, фотолаборатория—33-61.

Н-02394. Заказ 944.